

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 287

2 Μαρτίου 2007

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 8668

Έγκριση Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ), σύμφωνα με το άρθρο 5 (παρ. Α) της υπ' αριθμ. 13588/725 κοινή υπουργική απόφαση «Μέτρα, όροι και περιορισμοί για τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων κ.λπ.» (Β' 383) και σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του άρθρου 7 (παρ. 1) της υπ' αριθμ. 91/156/ΕΚ οδηγίας του Συμβουλίου της 18ης Μαρτίου 1991. Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 13588/725/2006 κοινή υπουργική απόφαση «Μέτρα όροι και περιορισμοί για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων ... κ.λπ.» (Β' 383) και της υπ' αριθμ. 24944/1159/206 κοινή υπουργική απόφαση «Έγκριση Γενικών Τεχνικών Προδιαγραφών για την διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων ... κ.λπ.» (Β' 791).

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ -
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου δεύτερου του ν. 2077/1992 «Κύρωση Συνθήκης για την Ευρ. Ένωση ...» (Α' 136) και τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 (παρ. 1 ζ και παρ. 2) του ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Α' 34), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 1440/1984 «Συμμετοχή της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρ. Τράπεζας Επενδύσεων κ.λπ.» (Α' 70) και του άρθρου 65 του ν. 1892/1990 (Α' 101).

2. Τις διατάξεις του ν.1650/1986 «για την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και ιδίως των άρθρων 8, 10, 11 και 12 (παρ. 2, 3 και 4) αυτού.

3. Τις διατάξεις του ν. 3010/2002 «Εναρμόνιση του ν. 1650/1986 με τις υπ' αριθμ. 97/11 και 96/61 Ε.Ε. οδηγίες ... και άλλες διατάξεις» (Α' 91), και ιδίως των άρθρων 1, 2, 3, 4 και 6.

4. Τις διατάξεις των άρθρων 23 (παρ. 1) και 24 του ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» (Α' 137) και των άρθρων 9 και 13 και 20 του π.δ/τος 473/1985 «Καθορισμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (Α' 157).

5. Τις διατάξεις του άρθρου 7 (παρ. 1) της υπ' αριθμ. 2006/12/ΕΚ Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2006 «περί των στερεών αποβλήτων» (ΕΕ L 114/9/27.4.2006).

6. Την υπ' αριθμ. 91/689/ΕΟΚ οδηγία του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1991 «για τα επικίνδυνα απόβλητα» (ΕΕ L 377/31.12.1991/σελ. 20), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

7. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ. Η.Π. 50910/2727/2003 κοινής υπουργικής απόφασης με θέμα «Μέτρα και Όροι για τη Διαχείριση Στερεών αποβλήτων...» (Β' 1909).

8. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ. Η.Π. 13588/725/2006 κοινής υπουργικής απόφασης με θέμα «Μέτρα όροι και περιορισμοί για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων ... κ.λπ.» (Β' 383) και ιδίως το άρθρο 5 παρ. Α αυτού.

9. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ. Η.Π. 24944/1159/2006 κοινής υπουργικής απόφασης με θέμα «Έγκριση Γενικών Τεχνικών Προδιαγραφών για την διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων ... κ.λπ.» (Β' 791).

10. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 15393/2002 κοινής υπουργικής απόφασης «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 1650/1986 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 3010/2002 «Εναρμόνιση του ν. 1650/1986 με τις υπ' αριθμ. 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ οδηγίες κ.ά. (Α' 91)» (Β' 1022).

11. Τις διατάξεις του ν. 2939/2001 «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων Προϊόντων - Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (ΕΟΕ-ΔΣΑΠ) και άλλες διατάξεις» (Α' 179).

12. Τις διατάξεις του υπ' αριθμ. 82/2004 π.δ. «Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 98012/2001/ 1996 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός μέτρων και όρων για τη διαχείριση των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων» (Β 40)» Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων λιπαντικών ελαίων» (Α' 64).

13. Τις διατάξεις του υπ' αριθμ. 115/2004 π.δ. «Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 73537/1438/1995 κοινής υπουργικής απόφασης «Διαχείριση ηλεκτρικών σπηλών και συσσωρευτών που περιέχουν ορισμένες επικίνδυνες ουσίες (Β 781)» και 19817/2000 κοινής υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση της κοινής υπουργικής απόφασης 73537/1995 κ.λπ.» (Β' 963) Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών σπηλών και συσσωρευτών» (Α' 80).

14. Τις διατάξεις του υπ' αριθμ. 116/2004 π.δ. «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των

οχημάτων στο τέλος κύκλου ζωής τους, των χρησιμοποιημένων ανταλλακτικών τους και των απενεργοποιημένων καταλυτικών μετατροπέων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 2000/53/ΕΚ οδηγίας για τα οχήματα στο τέλος κύκλου ζωής τους» του Συμβουλίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2000» (Α' 81).

15. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 11014/2003 κοινής υπουργικής απόφασης «Διαδικασία προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης (ΠΠΕΑ) και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΕΠΟ) κ.λ.π.» (Β' 332).

16. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 37111/2003 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός τρόπου ενημέρωσης και συμμετοχής του κοινού κατά την διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των έργων και δραστηριοτήτων...κ.λ.π.» (Β' 1391).

17. Την υπ' αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ.1/2/6139/2004 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης» (Β' 527).

18. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κώδικας νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (Α' 98).

19. Τις διατάξεις της υπ' αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 κοινής υπουργικής απόφασης «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ ...» (Β' 1225).

20. Την υπ' αριθμ. 108157/20.10.2006 απόφαση του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος ΥΠΕΧΩΔΕ «Απαλλογή από τη διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) στα πλαίσια της παραγράφου 1 του άρθρου 10 της υπ' αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ/1225/Β/5.9.2006) του υπό έγκριση Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ).

21. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού το ύψος της οποίας δεν μπορεί να καθορισθεί και θα καλυφθεί από τις Δημόσιες Επενδύσεις μέσω των συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση Προγραμμάτων στο πλαίσιο των πιστώσεων που διατίθενται για τις δράσεις και ενέργειες που προβλέπονται στην απόφαση αυτή, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1 Σκοπός

Με την παρούσα απόφαση αποσκοπείται η εφαρμογή των άρθρων 11 και 12 (παρ. 2, 3 και 4) του ν. 1650/1986 καθώς και η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5 (παρ. Α) της υπ' αριθμ. 13588/725 κοινής υπουργικής απόφασης με την οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η υπ' αριθμ. 91/156/ΕΟΚ οδηγία και κατ' επέκταση η εφαρμογή του άρθρου 7 (παρ.1) της οδηγίας αυτής, με την έγκριση του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ), ώστε, μέσω μιας περιβαλλοντικά ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής στον τομέα των επικινδύνων αποβλήτων (Ε.Α.), να επιτυγχάνεται η οικολογικά ορθολογική και βιώσιμη διαχείρισή τους για μια υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος.

Άρθρο 2

Έγκριση-Περιεχόμενο του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ)

1. Εγκρίνεται ο Εθνικός Σχεδιασμός Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ), ο οποίος εκπονήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 5 (παρ. Α) της υπ' αριθμ. 13588/725 κοινής υπουργικής απόφασης, με βάση τις τεχνικές, περιβαλλοντικές, χωροταξικές, κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες καθώς και με αυστηρά περιβαλλοντικά πρότυπα οικονομικά εφικτά, για όλες τις εγκαταστάσεις διαχείρισης Ε.Α.

2. Ο ΕΣΔΕΑ καθορίζει ειδικούς στόχους και δράσεις και προσδιορίζει τη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων ώστε, μέσα από μία ολοκληρωμένη και ορθολογική προσέγγιση προσαρμοσμένη στις ανάγκες και ιδιαιτερότητες της χώρας να προωθούνται οι στόχοι και οι αρχές του άρθρου 4 της ανωτέρω κοινής υπουργικής απόφασης.

3. Το περιεχόμενο του ΕΣΔΕΑ περιγράφεται αναλυτικά στο Παράρτημα του άρθρου 4 της παρούσας απόφασης και περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

- Περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης στην Ελλάδα, όσον αφορά τις πηγές προέλευσης, τις κατηγορίες, τις παραγόμενες ποσότητες, τις χρησιμοποιούμενες πρακτικές διαχείρισης Ε.Α., καθώς και τις προβλέψεις για την παραγωγή Ε.Α. στη χώρα.

- Περιγραφή των στόχων του Εθνικού Σχεδιασμού.
- Περιγραφή των δράσεων που θα πρέπει να αναληφθούν για την επίτευξη των παραπάνω στόχων.
- Περιγραφή των σταδίων υλοποίησης του ΕΣΔΕΑ, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων εντοπισμού και της διαθεσιμότητας κατάλληλων χώρων ή εγκαταστάσεων διάθεσης Ε.Α.
- Περιγραφή των απαιτούμενων δράσεων για τη συνεχή παρακολούθηση και επικαιροποίηση του ΕΣΔΕΑ.
- Σχέδιο διαχείρισης μικρών ποσοτήτων Ε.Α. στα αστικά απόβλητα.
- Οικονομικοί πόροι για την υλοποίηση του ΕΣΔΕΑ.

Άρθρο 3

Τροποποιήσεις διατάξεων

1. Το άρθρο 7 της υπ' αριθμ. 13588/725/2006 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 383) τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Το εδάφιο ι της παραγράφου Β.1.α1, τροποποιείται ως εξής:

«ι) με απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ, σε εγκαταστάσεις οι οποίες εκτελούν τις ως άνω εργασίες για λογαριασμό τρίτων ή και για λογαριασμό τρίτων».

β) Το εδάφιο ι της παραγράφου Β.1.β1, τροποποιείται ως εξής:

«ι) Η άδεια για τη συλλογή, μεταφορά ή/και αποθήκευση επικινδύνων αποβλήτων σε πλείονες της μίας Περιφέρειες ή εφ' όσον αυτά προέρχονται από πλείονες της μίας Περιφέρειες, χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ».

γ) Η παράγραφος Β.2.3.α, τροποποιείται ως εξής:

«α) Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο στο οποίο:

- θα προσδιορίζεται ο ασφαλιζόμενος φορέας διαχείρισης

- θα προσδιορίζονται οι εργασίες διαχείρισης που καλύπτονται

- θα προσδιορίζονται τα χαρακτηριστικά επικινδυνότητας (κλάση UN, αριθμός H και αντίστοιχη περιγραφή) των προς διαχείριση αποβλήτων

- θα αναγράφεται ότι η ασφαλιστική κάλυψη αφορά ζημιές προς τρίτους και την επαναφορά του περιβάλλοντος στην πρότερη κατάσταση, σε περίπτωση ζημιάς

- θα αναγράφεται ότι, σε περίπτωση διασυνοριακής μεταφοράς, η ασφαλιστική κάλυψη αφορά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 27 του Κανονισμού (ΕΟΚ) υπ' αριθμ. 259/93 και στο άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1013/2006 (π.χ. τα έξοδα μεταφοράς και αξιοποίησης ή διάθεσης, το κόστος αποθήκευσης για 90 ημέρες και τα έξοδα που προκύπτουν όταν η μεταφορά ή η αξιοποίηση ή η διάθεση δεν μπορεί να ολοκληρωθεί όπως προβλεπόταν ή είναι παράνομη)

- θα αναγράφεται το ύψος της ασφαλιστικής κάλυψης το οποίο προσδιορίζεται, κατ' ελάχιστο, ως εξής:

- για την άδεια διάθεσης (εργασιών D1 έως D14): 1,5 εκ. ευρώ ετησίως

- για την άδεια αξιοποίησης (εργασιών R1 έως R12): 1,5 εκ. ευρώ ετησίως

- για την άδεια αποθήκευσης ή/και διασυνοριακής μεταφοράς:

1 εκ. ευρώ ετησίως

- για την άδεια συλλογής και μεταφοράς: 0,5 εκ. ευρώ ετησίως.

Σε περίπτωση κάλυψης περισσότερων της μιας εργασιών διαχείρισης το ύψος της ασφαλιστικής κάλυψης είναι αθροιστικό.

Για κάθε επί μέρους εργασία διαχείρισης ο φορέας διαχείρισης θα προσκομίζει στην αδειοδοτούσα Αρχή, Βεβαίωση της Ασφαλιστικής Εταιρίας στην οποία θα βεβαιούται ότι η εν λόγω εργασία καλύπτεται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

Σε περίπτωση αδυναμίας ασφαλιστικής κάλυψης των προαναφερόμενων εργασιών, ο φορέας διαχείρισης προσκομίζει στην αδειοδοτούσα Αρχή ισόποση κατ' ελάχιστον εγγυητική επιστολή υπέρ Δημοσίου.

Σε περίπτωση αδυναμίας ασφαλιστικής κάλυψης συγκεκριμένου αποβλήτου, κατά την συλλογή και μεταφορά (διασυνοριακή ή μη), ο φορέας διαχείρισης δύναται να προσκομίσει στην αδειοδοτούσα Αρχή εγγυητική επιστολή υπέρ Δημοσίου, ίση με το ένα πέμπτο (1/5) των αντίστοιχων ως άνω ελαχίστων ποσών. Σε περίπτωση που τα ποσά αυτά καταπίπτουν, διατίθενται μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού του ΥΠΕΧΩΔΕ αποκλειστικά για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος.

δ) Η παράγραφος Β.2.3.β, τροποποιείται ως εξής:

«β) Παράβολο το ύψος του οποίου κλιμακώνεται ως εξής:

- για την άδεια διάθεσης (εργασιών D1 έως D14), ύψους 1000 ευρώ

- για την άδεια αξιοποίησης (εργασιών R1 έως R12), ύψους 1000 ευρώ

- για την άδεια αποθήκευσης ή/και μεταφόρτωσης, ύψους 500 ευρώ

- για την άδεια συλλογής και μεταφοράς, ύψους 300 ευρώ

- για την άδεια διασυνοριακής μεταφοράς, το ύψος είναι ανάλογο της προβλεπόμενης ποσότητας των προς μεταφορά αποβλήτων και καθορίζεται σε 1 ευρώ ανά τόνο.

Σε περίπτωση που η αιτούμενη άδεια αφορά περισσότερες της μιας εργασίες διαχείρισης το ύψος του χρηματικού παραβόλου είναι αθροιστικό.

Τα ως άνω ποσά των παραβόλων καταβάλλονται υπέρ του Δημοσίου και εισπράττονται μόνο με την έκδοση αποδεικτικού διπλοτύπου τύπου Β' και διατίθενται μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. αποκλειστικά για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος».

ε) Η παράγραφος Γ.1.β, τροποποιείται ως εξής:

«β) Σε περίπτωση εξαγωγών ή εισαγωγών επικινδύνων αποβλήτων απαιτείται άδεια διασυνοριακής μεταφοράς που χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ. Με την άδεια αυτή εγκρίνεται το περιεχόμενο του προβλεπόμενου στον ως άνω Κανονισμό εγγράφου κοινοποίησης και διατυπώνονται όροι για την εκτέλεση της μεταφοράς. Σε περίπτωση διαμετακόμισης επικινδύνων αποβλήτων απαιτείται έγγραφη συναίνεση της αρμόδιας υπηρεσίας περιβάλλοντος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., με την οποία μπορεί να επιβάλλονται όροι σχετικά με τη διαμετακόμιση».

στ) Η παράγραφος Γ.3 τροποποιείται ως εξής:

«3. Στην αρμόδια Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. τηρείται Μητρώο όλων των φορέων διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων, το οποίο κοινοποιείται στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του ΥΠΕΣΔΔΑ. Για τον λόγο αυτό οι Υπηρεσίες που εκδίδουν άδειες διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο παρόν άρθρο, υποχρεούνται να διαβιβάζουν στην ως άνω Υπηρεσία τις άδειες διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων που αυτές εκδίδουν καθώς και τις τροποποιήσεις ή ανακλήσεις υφισταμένων αδειών. Για την καταχώρηση στο Μητρώο οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν φάκελο, το περιεχόμενο του οποίου καθορίζεται στις Γενικές Τεχνικές Προδιαγραφές του άρθρου 5 της παρούσας απόφασης. Το Μητρώο αναθεωρείται κάθε δύο (2) χρόνια για τις εργασίες συλλογής και μεταφοράς ή/και διασυνοριακής μεταφοράς και κάθε πέντε (5) χρόνια για τις εργασίες αξιοποίησης και διάθεσης επικινδύνων αποβλήτων. Οι εγγεγραμμένοι σε αυτό θα πρέπει να ενημερώνουν σχετικά με οποιαδήποτε μεταβολή των στοιχείων του φακέλου καταχώρησης στο Μητρώο και, όσον αφορά μεταβολές σχετικά με τις άδειες διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων και τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, θα πρέπει να ενημερώνουν εντός τριάντα (30) ημερών και δέκα (10) ημερών από τις ημερομηνίες των σχετικών μεταβολών, αντιστοίχως.»

2. Το άρθρο 11 της υπ' αριθμ. 13588/725/2006 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 383) τροποποιείται ως προς το εδάφιο γ της παραγράφου 4, ως ακολούθως:

«γ) Να διαβιβάζει υποχρεωτικά στην αδειοδοτούσα αρχή κατά το μήνα Φεβρουάριο κάθε έτους έκθεση με στοιχεία για τα επικίνδυνα απόβλητα που παρήγαγε ή/και διαχειρίστηκε κατά τον προηγούμενο χρόνο. Για εργασίες διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων πλην της συλλογής και μεταφοράς, η έκθεση διαβιβάζεται και στη Δ/νση ΠΕ.ΧΩ. της οικείας Περιφέρειας. Η έκθεση πρέπει να αναφέρεται και στα μη επικίνδυνα απόβλη-

τα, όπως καθορίζεται το περιεχόμενο της στις Γενικές Τεχνικές Προδιαγραφές του άρθρου 5 της παρούσας απόφασης».

3. Το άρθρο 19 της υπ' αριθμ. 13588/725/2006 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 383) τροποποιείται λόγω τυπογραφικών λαθών, ως ακολούθως:

α) Τροποποιείται το Παράρτημα Ι ως εξής:

i) Το κεφάλαιο 16 του καταλόγου του ευρετηρίου τροποποιείται ως προς το σημείο 16 02 14, ως εξής:

«16 02 14 απορριπτόμενος εξοπλισμός άλλος από τον αναφερόμενο στα σημεία 16 02 09 έως 16 02 13».

ii) Στο κεφάλαιο 20 του καταλόγου του ευρετηρίου διαγράφεται το σημείο 20 01 22 αεροζόλ.

β) Τροποποιείται το Παράρτημα ΙΙΙ, όσον αφορά την εργασία D4, ως εξής:

«D4. Επιφανειακή διάθεση (π.χ. απόθεση υγρών αποβλήτων ή ιλύος σε υπαίθριες εκσκαφές, λίμνες απόθεσης ή αβαθείς λεκάνες κ.λπ.)».

4. Η υπ' αριθμ. 24944/1159/2006 κοινή υπουργική απόφαση τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Τροποποιείται η αρίθμηση των άρθρων 3, 4, 5 και 6 σε άρθρα 2, 3, 4 και 5, αντιστοίχως.

β) Τροποποιείται η παράγραφος 5.7.4.1 του Παραρτήματος του άρθρου 4 ως εξής:

«5.7.4.1 Απαιτήσεις ποιότητας»

Το πάχος των φύλλων της συνθετικής μεμβράνης πρέπει να είναι τουλάχιστον 2,5 mm, το μήκος τουλάχιστον 150 m και το πλάτος τουλάχιστον 5 m και να πληροί τους όρους καταλληλότητας του παρακάτω πίνακα:

Μηχανική ιδιότητα υλικού	Μέθοδος μέτρησης (ενδεικτική) /Τιμή
Εφελκυστική αντοχή θραύσης	DIN EN ISO 527-3, PK 5, 100 mm/min >= 26 N/mm ²
Εφελκυστική αντοχή διαρροής	DIN EN ISO 527-3, PK 5, 100 mm/min >= 16 N/mm ²
Επιμήκυνση σε θραύση	DIN EN ISO 527-3, PK 5, >= 700 %
Επιμήκυνση σε διαρροή	DIN EN ISO 527-3, PK 5, >= 10 %
Αντοχή σε σχισμό	DIN EN ISO 527-3, E-modulus > 500 N/mm ²
Αντοχή σε διάτρηση	ASTM D 4833 > 320 N
Αντοχή σε εφελκυσμό κατά τη θραύση	ISO 34-1/B (a) >= 130 N/mm
Όριο σχισμού	DIN 53363 - σχετίζεται με το πάχος
Πολυαξονική επιμήκυνση σε θραύση	Πολυαξονική επιμήκυνση σε θραύση DIN 53861 > 15 %

γ) Τροποποιείται η παράγραφος 9.1.5 του Παραρτήματος του άρθρου 4 ως εξής:

«9.1.5. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 11 της υπ' αριθμ. 13588/725 κοινής υπουργικής απόφασης, ο συλλέκτης υποχρεούται να

διατηρεί αντίγραφο του εντύπου αναγνώρισης, το οποίο έχει παραλάβει από την εγκατάσταση παραλαβής των Ε.Α. (διάθεσης ή αξιοποίησης ή αποθήκευσης / μεταφόρτωσης), επί δύο (2) τουλάχιστον έτη. Ο παραγωγός και ο κάτοχος υποχρεούνται να διατηρούν αντίγραφο του εντύπου αναγνώρισης, το οποίο έχουν παραλάβει από την εγκατάσταση παραλαβής των Ε.Α., επί τρία (3) τουλάχιστον έτη. Η εγκατάσταση παραλαβής των Ε.Α. υποχρεούται να διατηρεί το πρωτότυπο έντυπο αναγνώρισης επί τρία (3) τουλάχιστον έτη επίσης».

δ) Τροποποιείται η παράγραφος 9.3 του Παραρτήματος του άρθρου 4 ως εξής:

«9.3. Για τη συλλογή και μεταφορά των αποβλήτων λιπαντικών ελαίων και όσον αφορά το έντυπο αναγνώρισης και τη διαδικασία υποβολής αυτού ισχύουν τα προβλεπόμενα στο υπ' αριθμ. 82/2004 π.δ. (Α' 64). Οι παραγωγοί, τα σημεία και κέντρα συλλογής, οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας των αποβλήτων λιπαντικών ελαίων και τα εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης υποχρεούνται να διατηρούν αντίγραφο του εντύπου αναγνώρισης επί τρία (3) τουλάχιστον έτη».

ε) Τροποποιείται η παράγραφος 9.4.1 του Παραρτήματος του άρθρου 4 ως εξής:

«9.4.1. Για τη συλλογή και μεταφορά επικίνδυνων χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών συμπληρώνεται έντυπο αναγνώρισης, το περιεχόμενο του οποίου παρουσιάζεται κατωτέρω.

Το πρωτότυπο έντυπο αναγνώρισης συνοδεύει τις ως άνω ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές σε όλη τη διάρκεια της μεταφοράς τους εντός της Ελλάδος μέχρι την παράδοσή τους από το συλλέκτη στην εγκατάσταση αξιοποίησης εντός της χώρας ή μέχρι την εξαγωγή τους από τη χώρα. Το έντυπο συμπληρώνεται σε κάθε στάδιο των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης.

Μετά τη συμπλήρωση του πρωτότυπου εντύπου σε όλα τα στάδια διαχείρισης, το πρωτότυπο αποστέλλεται με ευθύνη του τελικού αποδέκτη στο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης. Το σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης υποχρεούται να παρέχει σχετικά στοιχεία στην αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ και σε οποιοδήποτε άλλο εμπλεκόμενο φορέα (Περιφέρεια, Νομαρχία), εάν ζητηθεί.

Ο συλλέκτης υποχρεούται να διατηρεί αντίγραφο του εντύπου αναγνώρισης επί δύο (2) τουλάχιστον έτη. Οι παραγωγοί, συμπεριλαμβανομένων των σημείων πρωτογενούς αποθήκευσης συσσωρευτών οχημάτων και βιομηχανίας, οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης και αξιοποίησης των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και τα εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης υποχρεούνται να διατηρούν αντίγραφο του εντύπου αναγνώρισης επί τρία (3) τουλάχιστον έτη».

στ) Τροποποιείται η παράγραφος Α.11.7 του Παραρτήματος του άρθρου 4 ως εξής:

«Α.11.7. Σχέδιο αντιμετώπισης περιστατικών έκτακτης ανάγκης».

ζ) Τροποποιείται ο πίνακας 2 του κεφαλαίου 12 του Παραρτήματος του άρθρου 4 ως εξής:

«Πίνακας 2 (Συμπληρώνεται από τον φορέα διαχείρισης του συγκεκριμένου επικίνδυνου αποβλήτου, εξαιρουμένων των φορέων που προβαίνουν μόνον σε συλλογή και μεταφορά). Ο Πίνακας αφορά κάθε επικίνδυνο απόβλητο που είτε διαχειρίζεται η εγκατάσταση είτε παράγεται από τις διαδικασίες διαχείρισης ή/και από άλλες δραστηριότητες της εγκατάστασης)

1	Επωνυμία φορέα ή εγκατάσταση διαχείρισης του Ε.Α.	
2	Περιγραφή των δραστηριοτήτων διαχείρισης του Ε.Α. στις οποίες ενδεχομένως προβαίνει η επιχείρηση [1]	☐ συλλογή - μεταφορά ☐ αποθήκευση ☐ μεταφόρτωση ☐ επεξεργασία ☐ διάθεση ☐ αξιοποίηση
3	Διαχειριζόμενο (ή παραγόμενο) Απόβλητο Κωδικός ΕΚΑ	
4	Κλάση UN	
5	Ποσότητα αποβλήτου που έτυχε διαχείρισης κατά το ..... τρίμηνο του έτους ..... (τόνοι)	
6	Προέλευση αποβλήτου [2]	
7	Χημική σύσταση / αναλυτική μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε	
8	Φυσικά χαρακτηριστικά	
9	Χαρακτηρισμός κινδύνων (αριθμός H)	
10	Αποθήκευση (τρόπος, χρονική διάρκεια)	
11	Μεταφόρτωση	
12	Εργασία Αξιοποίησης (R)	
13	Εργασία Διάθεσης (D)	
14	Αποδέκτης(ες) που αναλαμβάνει(ουν) τις εργασίες 10, 11, 12 και 13 (επωνυμία, θέση εγκατάστασης) [3]	
15	Χρησιμοποιείται κάποια μέθοδος με στόχο την μείωση της ποσότητας του παραγομένου από τις δραστηριότητες της εγκατάστασης αποβλήτου; [1]	☐ όχι ☐ ναι Εάν ναι, ποια μέθοδος;
16	Εάν απαντάτε όχι στο 15, παραθέστε τους λόγους μη δυνατότητας μείωσης της ποσότητας του παραγομένου αποβλήτου	
17	Εάν δεν αξιοποιείτε το παραγόμενο από τις δραστηριότητες της εγκατάστασης απόβλητο, παραθέστε τους λόγους μη δυνατότητας αξιοποίησης	
18	Σχόλια - παρατηρήσεις	

[1] σημειώστε το αντίστοιχο τετράγωνο
[2] επιχείρηση από την οποία συλλέχθηκε το απόβλητο ή διαδικασία στην εγκατάσταση από την οποία προέκυψε το απόβλητο.

[3] αφορά τα παραγόμενα από τις δραστηριότητες της εγκατάστασης απόβλητα ή τα μεταφερόμενα απόβλητα».

η) Τροποποιείται ο τίτλος του κεφαλαίου 13 του Παραρτήματος του άρθρου 4 ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

[ΕΔΑΦ. (Γ) ΠΑΡ. 4 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 11 ΤΗΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 13588/725 κοινής υπουργικής απόφασης».

Άρθρο 4 Παράρτημα

Προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης το Παράρτημα που ακολουθεί με το περιεχόμενο του Εθνικού Σχεδιασμού διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

I. ΓΕΝΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

3. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

3.1 Η Κοινοτική πολιτική και νομοθεσία

3.2 Η Εθνική πολιτική και νομοθεσία

4. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΕΣΔΕΑ)

4.1 Υφιστάμενη κατάσταση στην Ελλάδα

4.1.1 Προέλευση ΕΑ. - Οικονομικοί κλάδοι παραγωγής ΕΑ.

4.1.2 Κατηγορίες και παραγόμενες ποσότητες ΕΑ.

4.1.3 Πρακτικές διαχείρισης ΕΑ.

4.1.4 Προβλέψεις για την παραγωγή ΕΑ. στην Ελλάδα

4.1.5 Αποθηκευμένα ΕΑ.

4.2 Στόχοι και οφέλη από την εφαρμογή του ΕΣΔΕΑ

4.2.1 Γενικοί στόχοι ΕΣΔΕΑ

4.2.2 Ειδικότεροι στόχοι για ορισμένα ρεύματα ΕΑ.

4.2.3 Οφέλη από την εφαρμογή του ΕΣΔΕΑ

4.3 Δράσεις υλοποίησης του Εθνικού Σχεδιασμού

4.3.1 Επιλογή εργαλείων διαχείρισης ΕΑ.

4.3.2 Σχήματα διαχείρισης ΕΑ.

4.3.3 Τεχνικές διαχείρισης ΕΑ.

4.3.4 Αποκατάσταση χώρων διαχείρισης ΕΑ.

4.3.5 Ενημέρωση - ευαισθητοποίηση

4.3.6 Υλοποίηση του ΕΣΔΕΑ

4.3.7 Έλεγχος εφαρμογής του ΕΣΔΕΑ

5. ΣΤΑΔΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΣΔΕΑ

5.1 Επικίνδυνα απόβλητα βιομηχανιών

5.2 Ρεύματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων προϊόντων

5.3 PCB's

5.4 Επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα

5.5 Ζωικά υποπροϊόντα

5.6 Ρυπασμένοι και εν δυνάμει ρυπασμένοι χώροι

6. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΕΧΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΣΔΕΑ

7. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΜΙΚΡΩΝ ΠΟΣΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΜΠΕΑ) ΣΤΑ ΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ

8. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΣΔΕΑ

9. ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

II. ΕΙΔΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ορθολογική διαχείριση των Επικίνδυνων Αποβλήτων (Ε.Α.) αποτελεί αναγκαιότητα και ταυτόχρονα προτεραιότητα για την Ελλάδα, προκειμένου, αφ' ενός μεν να εξασφαλιστεί και να προστατεύεται το περιβάλλον και η δημόσια υγεία και αφ' ετέρου να εφαρμόζεται η περιβαλλοντική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) στον τομέα αυτό, η οποία, ως γνωστόν, δίνει έμφαση στην πρόληψη και ελαχιστοποίηση της παραγωγής και της επικινδυνότητας των Ε.Α.

Η κατάρτιση του παρόντος Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ) στοχεύει στην ανάπτυξη και εφαρμογή μιας ευέλικτης, οικονομικά βιώσιμης και αποτελεσματικής πολιτικής στον τομέα της διαχείρισης των Ε.Α., μέσα από μία ολοκληρωμένη και ορθολογική προσέγγιση, προσαρμοσμένη στις ανάγκες και ιδιαιτερότητες της χώρας. Ο παρόν ΕΣΔΕΑ ισχύει για πέντε (5) έτη, αρχής γενομένης από την ημερομηνία δημοσίευσής του, και αναθεωρείται σύμφωνα με το άρθρο 5 της κοινής υπουργικής απόφασης 13588/725/2006. Στο παρόν κείμενο:

- Παρουσιάζεται η Κοινοτική και η εθνική πολιτική και νομοθεσία σχετικά με τη διαχείριση των Ε.Α.

- Αναλύεται και αξιολογείται η υφιστάμενη κατάσταση αναφορικά με την παραγωγή των Ε.Α. στην Ελλάδα. Γίνεται κατηγοριοποίηση των Ε.Α. με βάση την κωδικοποίηση του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων (ΕΚΑ) και εκτιμάται η αντίστοιχη παραγόμενη ποσότητα. Επίσης, προσδιορίζονται οι οικονομικοί κλάδοι που συνεισφέρουν περισσότερο στην παραγωγή των Ε.Α. Περιγράφεται και αξιολογείται η υφιστάμενη κατάσταση αναφορικά με τις πρακτικές διαχείρισης των Ε.Α. Επιπλέον, γίνεται πρόγνωση και εκτιμήσεις σχετικά με τις διαφοροποιήσεις που θα προκύψουν ως προς την παραγωγή των Ε.Α. τα επόμενα χρόνια στη χώρα.

- Παρουσιάζονται οι αρχές στις οποίες πρέπει να βασίζεται η ανάπτυξη ολοκληρωμένων προγραμμάτων διαχείρισης των Ε.Α., οι στόχοι που πρέπει να επιτευχθούν και τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν από την εφαρμογή του ΕΣΔΕΑ.

- Παρουσιάζονται αναλυτικά οι δράσεις που πρέπει να αναληφθούν για την επίτευξη των στόχων του Εθνικού Σχεδιασμού καθώς και τα στάδια υλοποίησης αυτού. Περιγράφονται, επίσης, τα σχήματα και οι τεχνικές διαχείρισης που πρέπει να υιοθετηθούν καθώς και οι διαδικασίες ελέγχου εφαρμογής του ΕΣΔΕΑ. Τέλος περιγράφονται οι δράσεις που προτείνεται να αναληφθούν για την παρακολούθηση και επικαιροποίηση του ΕΣΔΕΑ.

2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Σύμφωνα με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία στον τομέα διαχείρισης των Ε.Α., η διαχείριση των αποβλήτων αυτών πρέπει να πραγματοποιείται κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο, άμεσο ή έμμεσο, η υγεία του ανθρώπου και ότι δεν χρησιμοποι-

ούνται διαδικασίες ή μέθοδοι οι οποίες ενδέχεται να βλάψουν το περιβάλλον.

Ειδικότερα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ώστε:

α) Να μην δημιουργούνται κίνδυνοι για τα νερά (θαλάσσια, επιφανειακά και υπόγεια), τον αέρα, το έδαφος, την χλωρίδα, την πανίδα καθώς και την εν γένει γεωργοκτηνοτροφική, δασική και αλιευτική παραγωγή.

β) Να μην προκαλούνται οχλήσεις από τον θόρυβο ή τις οσμές.

γ) Να μην προκαλούνται αρνητικές επιδράσεις στο φυσικό τοπίο καθώς και σε περιοχές ιδιαίτερου περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος.

Η διαχείριση των Ε.Α. διέπεται από τις ακόλουθες βασικές αρχές:

- Την αρχή της προφύλαξης και της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων, σύμφωνα με την οποία επιδιώκεται ο περιορισμός του συνολικού όγκου των αποβλήτων και η μείωση των επιβλαβών συνεπειών για την υγεία και το περιβάλλον, μέσω της επαναχρησιμοποίησης, της ανάκτησης υλικών και της ανακύκλωσης, καθώς και της ανάκτησης ενέργειας χωρίς ρύπανση του περιβάλλοντος, ώστε να μειώνεται η ποσότητα των αποβλήτων προς τελική διάθεση, λαμβάνοντας υπόψη το οικονομικό και κοινωνικό κόστος.

- Την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», με έμφαση στην ευθύνη του παραγωγού αποβλήτων

- Την αρχή της εγγύτητας σύμφωνα με την οποία επιδιώκεται τα απόβλητα να οδηγούνται, κατά το δυνατόν, σε μία από τις πλησιέστερες εγκεκριμένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας ή/και διάθεσης, εφ' όσον αυτό είναι περιβαλλοντικά αποδεκτό και οικονομικά εφικτό.

- Την αρχή της επανόρθωσης των ζημιών στο περιβάλλον.

3. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

3.1 Η Κοινοτική πολιτική και νομοθεσία

Η πολιτική της ΕΕ στον τομέα της διαχείρισης των αποβλήτων γενικότερα και των Ε.Α. ειδικότερα αποτυπώνεται σε μια σειρά από νομοθετήματα, όπως Οδηγίες, Αποφάσεις και Κανονισμοί.

Το γενικό πλαίσιο διαχείρισης των αποβλήτων καθορίζεται από την υπ' αριθμ. 75/442/ΕΟΚ οδηγία, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί, η οποία στον τομέα των Ε.Α. εξειδικεύεται με την υπ' αριθμ. 91/689/ΕΟΚ οδηγία. Επίσης, το Κοινοτικό Δίκαιο περιλαμβάνει εξειδικευμένα νομοθετήματα που αφορούν είτε ορισμένες μεθόδους διαχείρισης είτε ορισμένα ρεύματα αποβλήτων τα οποία χρήζουν ειδικής αντιμετώπισης.

Με το παραπάνω νομοθετικό πλαίσιο ορίζονται οι βασικές αρχές και οι στόχοι της διαχείρισης των αποβλήτων σε κοινοτικό επίπεδο και τα κατάλληλα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την επίτευξη των ως άνω στόχων. Τα οριζόμενα μέτρα στη σύγχρονη σχετική Κοινοτική στρατηγική αποσκοπούν στη μείωση των συνολικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την παραγωγή και διαχείριση των αποβλήτων, στο πλαίσιο τη χρήσης των πόρων.

Σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, τα κράτη-μέλη οφείλουν να υιοθετήσουν κατάλληλες στρατηγικές έτσι ώστε να προωθούνται κυρίως:

- Η πρόληψη/μείωση της ποσότητας και της επικινδυνότητας των αποβλήτων (με εισαγωγή καθαρών τεχνολογιών, επανασχεδιασμό προϊόντων, οικολογικά σήματα,

αποδοτικότερη χρήση των πόρων, αλλαγή προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης κ.λπ.).

- Η αξιοποίηση υλικών (με διαχωρισμό και ταξινόμηση, διακριτή συλλογή, ανάκτηση, ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση, ενεργειακή αξιοποίηση).

- Η ασφαλής επεξεργασία των Ε.Α. που παραμένουν μετά την εφαρμογή διαδικασιών αξιοποίησης, μέσω εφαρμογής βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών.

- Η εξάλειψη της πρακτικής της τελικής διάθεσης Ε.Α. χωρίς να προηγείται επεξεργασία τους (τελική διάθεση μόνο των καταλοίπων από την επεξεργασία Ε.Α. μέσω εφαρμογής βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών).

- Η ανάπτυξη ενός ορθολογικού και οικονομικοτεχνικά βιώσιμου δικτύου εγκαταστάσεων διαχείρισης των Ε.Α. για την κάλυψη των αναγκών κάθε κράτους - μέλους. Το δίκτυο αυτό πρέπει να επιτρέπει στην Κοινότητα, ως σύνολο, να καταστεί αυτόνομο στον τομέα της διάθεσης των αποβλήτων και στα κράτη-μέλη να τείνουν χωριστά προς τον στόχο αυτό, λαμβανομένων όμως υπόψη των γεωγραφικών συνθηκών ή της ανάγκης ειδικών εγκα-

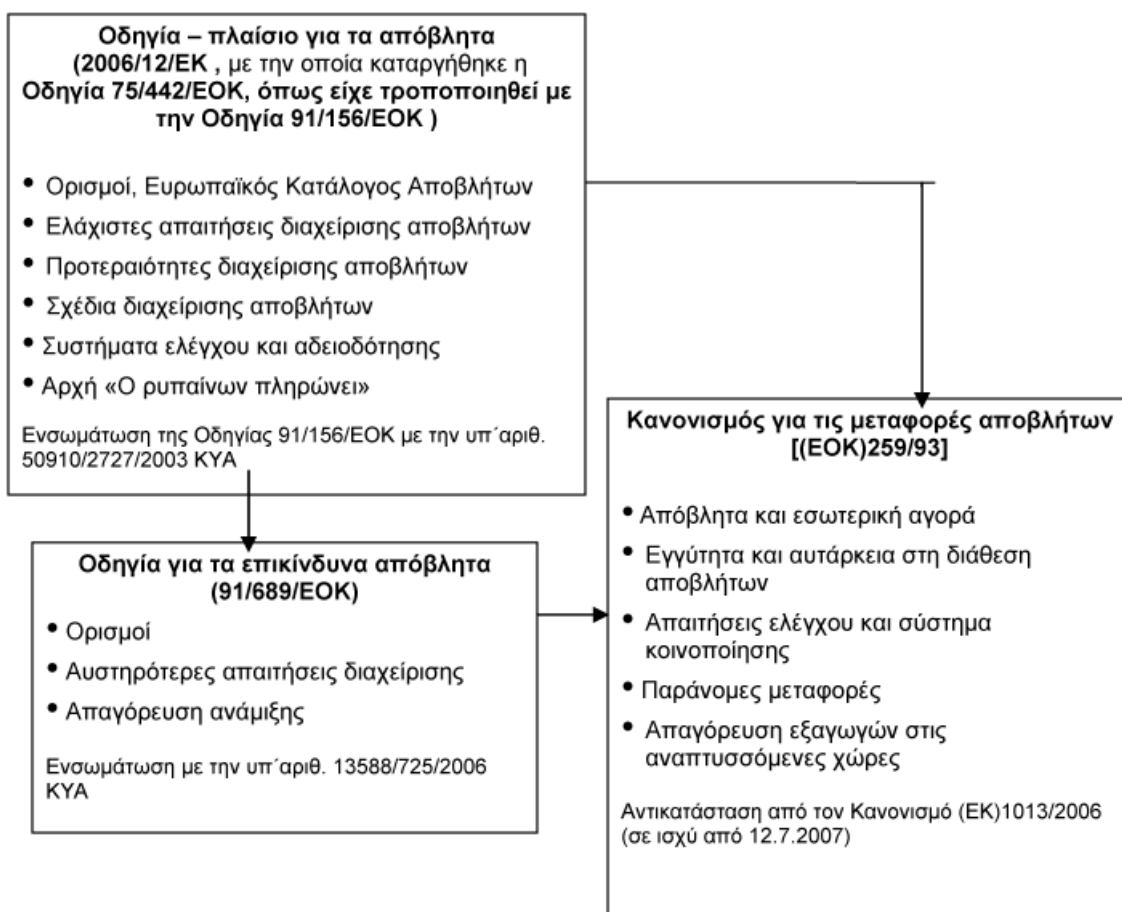
ταστάσεων για ορισμένες κατηγορίες αποβλήτων. Θα πρέπει, επίσης, το δίκτυο αυτό να επιτρέπει την διάθεση των αποβλήτων σε μια από τις πλησιέστερες κατάλληλες εγκαταστάσεις.

Επιπλέον, τα κράτη-μέλη οφείλουν να καταρτίζουν σχέδια διαχείρισης αποβλήτων και να λαμβάνουν μέτρα ώστε κάθε εγκατάσταση διάθεσης και αξιοποίησης αποβλήτων να εφοδιάζεται με την κατάλληλη προς τούτο άδεια.

Η χάραξη της κοινοτικής πολιτικής και η θέσπιση του αντίστοιχου νομοθετικού πλαισίου για την εφαρμογή της, παρουσιάζουν δυναμικό χαρακτήρα και επαναπροσδιορίζονται ανάλογα με τις εξελίξεις στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο και με τις συνθήκες που διαμορφώνονται στα κράτη-μέλη. Ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των εθνικών στρατηγικών των κρατών-μελών παίζει η συνεργασία τόσο σε Κοινοτικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Παρακάτω παρουσιάζεται διαγραμματικά η βασική κοινοτική νομοθεσία διαχείρισης αποβλήτων.

A. Κοινοτική νομοθεσία – πλαίσιο

B. Εργασίες διάθεσης αποβλήτων

Αποτέφρωση αποβλήτων (Οδηγία 2000/76/ΕΚ)
<ul style="list-style-type: none"> • Κάλυψη όλων των κατηγοριών αποβλήτων • Εγκαταστάσεις αποτέφρωσης • Συν-αποτέφρωση • Απαιτήσεις λειτουργίας • Οριακές τιμές εκπομπών σε ατμόσφαιρα και ύδατα • Όριο 0.1 ng/m³ για διοξίνες και φουράνια <p>Ενσωμάτωση με την υπ' αριθ. 22912/1117/2005 ΚΥΑ</p>

Υγειονομική ταφή αποβλήτων (Οδηγία 1999/31/ΕΚ)
<ul style="list-style-type: none"> • Σύστημα αδειοδότησης • Διαδικασίες ελέγχου • Απαγόρευση συν-διάθεσης • Υποχρεωτική προ-επεξεργασία αποβλήτων • Τεχνικές απαιτήσεις • Μείωση βιοδιασπώμενων αποβλήτων • Αξιοποίηση μεθανίου • Εσωτερίκευση κόστους <p>Ενσωμάτωση με την υπ' αριθ. 29407/3508/2002 ΚΥΑ</p> <p><u>Απόφαση 2003/33/ΕΚ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαδικασίες και κριτήρια αποδοχής αποβλήτων σε χώρους υγειονομικής ταφής

Γ. Ειδικά ρεύματα αποβλήτων

Λυματολάσπη (Οδηγία 86/278/ΕΟΚ)
<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση στη γεωργία • Οριακές τιμές βαρέων μετάλλων • Έλεγχος παθογένειας <p>Ενσωμάτωση με την υπ' αριθ. 80568/4225/1991 ΚΥΑ</p>

Απόβλητα λιπαντικών ελαίων (Οδηγία 87/101/ΕΟΚ)
<ul style="list-style-type: none"> • Συλλογή • Προώθηση της αναγέννησης • Οριακές τιμές PCB • Ασφαλής διάθεση <p>Ενσωμάτωση με το υπ' αριθ. 82/2004 Π.Δ.</p>

Ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές (Οδηγίες 91/157/ΕΟΚ, 93/86/ΕΟΚ & 98/101/ΕΚ)
<ul style="list-style-type: none"> • Περιορισμοί πεδίου εφαρμογής • Περιορισμοί κυκλοφορίας στην αγορά • Χωριστή συλλογή • Ανακύκλωση • Σήμανση <p>Ενσωμάτωση με το υπ' αριθ. 115/2004 Π.Δ.</p> <p>Νέα Οδηγία 2006/66/ΕΚ η οποία πρόκειται να ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο</p>

Συσκευασίες & Απόβλητα συσκευασιών (Οδηγίες 94/62/ΕΚ & 2004/12/ΕΚ)
<ul style="list-style-type: none"> • Όλα τα είδη συσκευασιών • Ιεράρχηση • Στόχοι αξιοποίησης / ανακύκλωσης • Συστήματα διαχείρισης • Βασικές απαιτήσεις • Βάσεις δεδομένων <p>Ενσωμάτωση με τον Ν. 2939/2001</p>

PCB & PCT (Οδηγία 96/59/ΕΚ)
<ul style="list-style-type: none"> • Οριακές τιμές • Ασφαλής διάθεση • Εξάλειψη <p>Ενσωμάτωση με τις υπ' αριθ. 7589/731/2000 και 18083/1098 Ε.103/2003 ΚΥΑ</p>

Οχήματα τέλους κύκλου ζωής (Οδηγία 2000/53/ΕΚ)
<ul style="list-style-type: none"> • Πιστοποίηση καταστροφής • Απόταξινόμηση • Απαγόρευση χρήσης βαρέων μετάλλων • Στόχοι αξιοποίησης / ανακύκλωσης ανά όχημα <p>Ενσωμάτωση με το υπ' αριθ. 116/2004 Π.Δ.</p>

Απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού & Περιορισμός επικίνδυνων ουσιών (Οδηγίες 2002/96/ΕΚ, 2002/95/ΕΚ, 2003/108)
<ul style="list-style-type: none"> • Εξοπλισμός οικιακής και επαγγελματικής χρήσης • Χωριστή συλλογή • Στόχοι συλλογής και αξιοποίησης • Χρηματοδότηση: Ευθύνη παραγωγού • Απαγόρευση επικίνδυνων ουσιών <p>Ενσωμάτωση με το υπ' αριθ. 117/2004 Π.Δ., όπως τροποποιήθηκε με το υπ' αριθ. 15/2006 Π.Δ.</p>

Νέες πρωτοβουλίες
<ul style="list-style-type: none"> • Απόβλητα εξορυκτικής βιομηχανίας (Οδηγία 2006/21/ΕΚ) • Θεματική στρατηγική για την πρόληψη και ανακύκλωση αποβλήτων & Πρόταση νέας Οδηγίας για τα απόβλητα • Θεματική στρατηγική για τη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων • Ανακύκλωση πλοίων

3.2 Η Εθνική πολιτική και νομοθεσία

Η Ελλάδα, ως κράτος-μέλος της ΕΕ, οφείλει να προσαρμόσει την εθνική της νομοθεσία στην αντίστοιχη Κοινοτική και να εφαρμόσει την ανάλογη περιβαλλοντική πολιτική στον τομέα διαχείρισης των Ε.Α. Προς την κατεύθυνση αυτή έχει εκδοθεί μια σειρά νομοθετημάτων (Νόμοι, Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις, Προεδρικά Διατάγματα) και Εγκυκλίων που αναφέρονται κυρίως στα εξής:

- Διαχείριση μη επικίνδυνων αποβλήτων
- Διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων
- Υγειονομική Ταφή Αποβλήτων
- Αποτέφρωση αποβλήτων
- Διασυνοριακή μεταφορά αποβλήτων - Μεταφορά επικινδύνων εμπορευμάτων
- Διαχείριση PCB/PCT
- Εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων (χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές, απόβλητα λιπαντικών ελαίων κ.α.)
- Διαχείριση άλλων επικίνδυνων αποβλήτων (ιατρικά απόβλητα, ζωικά υποπροϊόντα)
- Ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων ουσιών.

Η εθνική πολιτική στον τομέα διαχείρισης των Ε.Α. ορίζεται στην υπ' αριθμ. 13588/725/2006 κοινή υπουργική απόφαση η οποία, σύμφωνα και με την αντίστοιχη πολιτική της ΕΕ, προβλέπει την λήψη μέτρων τα οποία θα πρέπει να προωθούν:

α) Την πρόληψη ή/και την μείωση της παραγωγής και της επικινδυνότητας των Ε.Α., ιδίως με:

- την ανάπτυξη καθαρών τεχνολογιών με τις οποίες να μπορεί να γίνεται αποδοτικότερη εκμετάλλευση των φυσικών πόρων
- την παραγωγή και διάθεση στην αγορά προϊόντων που είναι σχεδιασμένα έτσι ώστε να μην συμβάλλουν καθόλου ή να συμβάλλουν όσο το δυνατόν λιγότερο, λόγω της παραγωγής, της χρήσης ή της τελικής τους διάθεσης, στην αύξηση της ποσότητας ή της επικινδυνότητας των αποβλήτων και των κινδύνων ρύπανσης
- την ανάπτυξη κατάλληλων τεχνικών για την τελική διάθεση των επικίνδυνων ουσιών που περιέχονται στα απόβλητα τα οποία προορίζονται για αξιοποίηση.

β) Την αξιοποίηση των Ε.Α. με ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση ή ανάκτηση ή οποιαδήποτε άλλη διαδικασία που έχει στόχο την παραγωγή δευτερογενών πρώτων υλών ή τη χρησιμοποίηση των αποβλήτων ως πηγής ενέργειας.

γ) Την αποκατάσταση ή/και εξυγίανση των χώρων που έχουν ρυπανθεί από Ε.Α.

δ) Την ενημέρωση - ευαισθητοποίηση όλων των εμπλεκόμενων (παραγωγών, φορέων διαχείρισης, πολιτών κ.λπ.).

4. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

4.1 Υφιστάμενη κατάσταση στην Ελλάδα

4.1.1 Προέλευση Ε.Α. - Οικονομικοί κλάδοι παραγωγής Ε.Α.

Α. Στην Ελλάδα παράγεται πλήθος κατηγοριών Ε.Α., τα οποία προέρχονται από τη βιομηχανική δραστηριότητα και λοιπούς οικονομικούς κλάδους. Ενδεικτικά αναφέρονται οι παρακάτω κλάδοι:

- ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑ ΣΙΔΗΡΟΥ - ΧΑΛΥΒΑ
- ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΩΝ
- ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ

- ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΜΕΤΑΛΛΩΝ
- ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑ ΧΑΛΚΟΥ
- ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΩΝ ΜΟΛΥΒΔΟΥ
- ΔΙΪΛΙΣΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ
- ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ
- ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
- ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΧΡΩΜΑΤΩΝ - ΒΕΡΝΙΚΙΩΝ, ΣΥΝΘΕΤΙΚΩΝ ΡΗΤΙΝΩΝ, ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
- ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
- ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΙΔΗΡΟΝΙΚΕΛΙΟΥ
- ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ
- ΚΛΩΣΤΟΨΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ
- ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΧΑΡΤΟΥ - ΧΑΡΤΟΝΙΟΥ
- ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ (μεταφορές, επικοινωνίες κ.λπ.)

Β. Στα Ε.Α. των παραπάνω κλάδων περιλαμβάνονται και τα ακόλουθα ρεύματα Ε.Α., τα οποία υπόκεινται σε ειδικό καθεστώς διαχείρισης:

1. Ρεύματα Ε.Α. που ορίζονται στην υφιστάμενη εθνική νομοθεσία ως «ρεύματα εναλλακτικής διαχείρισης» και αφορούν χρησιμοποιημένες συσκευασίες και άλλα προϊόντα.

Ειδικότερα πρόκειται για τα Ε.Α. τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2939/2001, δηλαδή:

- α) χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές,
- β) απόβλητα λιπαντικών ελαίων,
- γ) συσκευασίες επικίνδυνων ουσιών και
- δ) οχήματα τέλους κύκλου ζωής. Συγκεκριμένα:

α) Χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές: Περιλαμβάνονται όλες οι χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές συμπεριλαμβανομένων και αυτών που εμπεριέχουν επικίνδυνες ουσίες (Cd, Pb, Hg). Το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών αποτελούν οι μπαταρίες μολύβδου - οξέος, οι οποίες συγκεντρώνονται ως επί το πλείστον στα συνεργεία αυτοκινήτων.

β) Απόβλητα λιπαντικών ελαίων: Πρόκειται ουσιαστικά για τα χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια τα οποία προέρχονται κυρίως από λάδια MEK (μηχανές εσωτερικής καύσης), τα οποία συγκεντρώνονται κυρίως στα συνεργεία αυτοκινήτων και στα πρατήρια υγρών καυσίμων. Επίσης, χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια προέρχονται και από την βιομηχανία/βιοτεχνία (λάδια μηχανών, στροβίλων, υδραυλικών συστημάτων κλπ) αλλά και από τα μηχανοστάσια των πλοίων.

γ) Συσκευασίες επικινδύνων ουσιών.

δ) Οχήματα Τέλους Κύκλου Ζωής (ΟΤΚΖ).

2. Επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα.

Πρόκειται για τα ιατρικά απόβλητα μολυσματικού ή/και τοξικού χαρακτήρα τα οποία προέρχονται από τις διάφορες υγειονομικές μονάδες.

3. Ζωικά υποπροϊόντα.

Πρόκειται για προϊόντα ζωικής προέλευσης τα οποία δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο. Σύμφωνα με το σχετικό Κανονισμό 1774/2002/ΕΚ, στην κατηγορία 1 (κατηγορία υψηλής επικινδυνότητας) υπάγονται υλικά τα οποία είναι επικίνδυνα για την μετάδοση της νόσου ΣΠΕ (σπογγώδης εγκεφαλοπάθεια), στην κατηγορία 2 υπάγονται υλικά μεσαίου κινδύνου, ενώ

στην κατηγορία 3 υπάγονται υλικά μέσω των οποίων δεν μπορεί να μεταδοθεί ασθένεια στον άνθρωπο ή στα ζώα.

4. Πολυχλωριωμένα διφαινύλια /τριφαινύλια (PCB's).

Πρόκειται κυρίως για μονωτικά / διηλεκτρικά έλαια που περιέχουν PCB's και υπάρχουν κατ' εξοχήν σε συσκευές ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, ιδίως μετασχηματιστές και πυκνωτές.

Γ. Επιπλέον, στα παραγόμενα Ε.Α. περιλαμβάνονται και «μικροποσότητες επικινδύνων αποβλήτων» (ΜΠΕΑ) στα αστικά απόβλητα. Τα απόβλητα αυτά αφορούν κυρίως απορριπτόμενο οικιακό εξοπλισμό και απορριπτόμενα προϊόντα οικιακής χρήσης. Ακολουθεί ενδεικτικός κατάλογος ΜΠΕΑ στα αστικά απόβλητα:

- Φιάλες αεροζόλ (εφόσον περιέχουν ποσότητα αναφλέξιμου υλικού ή χημικώς ασταθή υλικά)

- Βερνίκια / χρώματα (εφ' όσον περιλαμβάνουν διαλύτες ή βαρέα μέταλλα και δεν έχουν αφυγρανθεί)

- Εντομοκτόνα - εντομοαπωθητικά (με ληγμένη ημερομηνία ή συσκευασίες)

- Γεωργικά φάρμακα (παρασιτοκτόνα, ζιζανιοκτόνα, μυκητοκτόνα) (με ληγμένη ημερομηνία ή συσκευασίες)

- Καθαριστικά /συντηρητικά /γυαλιστικά ξύλου

- Κόλλες (διάφορες)/ρητίνες

- Λαμπτήρες/σωλήνες φθορισμού και άλλα απόβλητα περιέχοντα υδράργυρο

- Μελάνια

- Διαλύτες αφαίρεσης χρωμάτων

- Παλιά φάρμακα (με ληγμένη ημερομηνία)

- Παλιές μπαταρίες (διάφορες) μιας χρήσης ή επαναφορτιζόμενες

- Προϊόντα καθαρισμού / αποφρακτικά (εφόσον περιέχουν διαβρωτικά οξέα ή καυστικά αλκάλια)

- Υλικά απολύμανσης.

Δ. Όπως προκύπτει από τα προαναφερθέντα, τα Ε.Α. στη Χώρα προέρχονται από μια σειρά οικονομικών κλάδων (συμπεριλαμβανομένης και αυτής ακόμα της αστικής δραστηριότητας), οι σημαντικότεροι από τους οποίους είναι οι εξής:

● Βιομηχανία

● Μεταφορές και επικοινωνίες

● Ναυτιλία

● Γεωργία

● Κτηνοτροφία

● Υγεία.

4.1.2 Κατηγορίες και παραγόμενες ποσότητες Ε.Α.

Α. Για την καταγραφή των παραγόμενων στη Χώρα Ε.Α. χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων («διαχειριστικών σχεδίων») που συμπληρώθηκαν από τους παραγωγούς και κατόχους των Ε.Α. και υποβλήθηκαν στο Τμήμα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του ΥΠΕΧΩΔΕ, καθώς και στοιχεία που ήταν στη διάθεση του Γραφείου Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων Προϊόντων του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Στον πίνακα 4.1-1 που ακολουθεί δίδονται οι κατηγορίες με βάση τον ΕΚΑ και οι αντίστοιχες ποσότητες Ε.Α. που παρήχθησαν στη Χώρα το έτος 2004, καθώς

και οι εργασίες διαχείρισης αυτών [Διάθεση (D) ή Αξιοποίηση (R)].

Από τα στοιχεία του πίνακα 4.1-1, αλλά και από την αντίστοιχη σχηματική απεικόνιση (σχήμα 4.1-1) φαίνεται ότι οι μεγαλύτερες ποσότητες Ε.Α. που παράγονται κατά φθίνουσα σειρά είναι :

● Απόβλητα ελαίων και απόβλητα υγρών καυσίμων (κεφ.13 του ΕΚΑ) (παράγονται από σχεδόν όλες τις παραγωγικές δραστηριότητες)

● Απόβλητα μη προδιαγραφόμενα άλλως στον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Αποβλήτων (ΕΚΑ) (κεφ. 16) (περιλαμβάνει απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές, κ.λπ.)

● Απόβλητα από θερμικές επεξεργασίες (κεφ.10) (Χαλουργία, Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας, Μεταλλουργία - Χύτευση - Ανάκτηση μετάλλων, κ.λπ.)

● Απόβλητα από τις Μονάδες Επεξεργασίας Αποβλήτων, Εγκαταστάσεις επεξεργασίας υγρών αποβλήτων εκτός σημείου παραγωγής (κεφ.19)

● Απόβλητα από οργανικές χημικές διεργασίες (κεφ.7) (Παραγωγή πλαστικών, βαφών, γεωργικών φαρμάκων - λιπασμάτων, φαρμακευτικών προϊόντων, απορρυπαντικών κ.λπ.)

● Απόβλητα από την υγειονομική περίθαλψη ανθρώπων η ζώων η/και από σχετικές έρευνες (κεφ.18)

● Απόβλητα από κατασκευές και κατεδαφίσεις (περιλαμβάνεται χώμα εκσκαφής από ρυπασμένες τοποθεσίες (κεφ. 17)

● Απόβλητα από εξερεύνηση, εξόρυξη, εργασίες λατομείου και φυσική και χημική επεξεργασία ορυκτών (κεφ. 1)

● Δημοτικά απόβλητα (Μικρές Ποσότητες Επικινδύνων Αποβλήτων στα Οικιακά Απόβλητα) (κεφ.20)

● Απόβλητα από την χημική επιφανειακή επεξεργασία και την επικάλυψη μετάλλων και άλλων υλικών, υδρομεταλλουργία μη σιδηρούχων (κεφ.11)

● Απόβλητα από την διύλιση πετρελαίου, τον καθαρισμό φυσικού αερίου και την πυρολυτική επεξεργασία (κεφ.5)

● Απόβλητα από την μορφοποίηση και την φυσική και μηχανική επιφανειακή επεξεργασία μετάλλων και πλαστικών (κεφ.12)

Επίσης, από τα στοιχεία του πίνακα 4.1-1 προκύπτει ότι το έτος 2004 παρήχθησαν συνολικά, σε επίπεδο χώρας, περίπου 333.000 τόνοι Ε.Α., εκ των οποίων ένα ποσοστό της τάξης του 62% υπεβλήθη σε εργασίες διάθεσης, ενώ το υπόλοιπο σε εργασίες αξιοποίησης. Τα στοιχεία αυτά απεικονίζονται σχηματικά στο σχήμα 4.1-2.

Η κατανομή των παραγόμενων Ε.Α. ανά Περιφέρεια της Χώρας παρουσιάζεται στον πίνακα 4.1-2 και απεικονίζεται σχηματικά στο σχήμα 4.2-3. Όπως φαίνεται από τον προαναφερόμενο πίνακα, το ποσοστό των παραγόμενων Ε.Α. στην Αττική ανέρχεται σε 48,5%, στη Κεντρική Μακεδονία σε 12,6%, στην Στερεά Ελλάδα σε 10,2%, στη Θεσσαλία σε 6,9% και στην Δυτική Ελλάδα 5,2% περίπου.

Πίνακας 4.1-1: Κατηγορίες παραγόμενων Ε.Α. ανά κεφάλαιο ΕΚΑ ¹
 Παραγόμενες ετήσιες ποσότητες (έτος αναφοράς 2004)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΑ		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (tn)	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ (D)	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ (R)
01		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ, ΕΞΟΡΥΞΗ, ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΟΡΥΚΤΩΝ	7.200	7.200	0
01	03	απόβλητα από τη φυσική και χημική επεξεργασία ορυκτών που περιέχουν μέταλλα	7.200	7.200	0
02		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΑ, ΚΗΠΕΥΤΙΚΗ, ΥΔΑΤΟΚΑΛΜΙΕΡΓΕΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ, ΘΗΡΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ, ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ			
03		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑ ΞΥΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΑΜΠΛΑΔΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΠΛΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΠΟΛΤΟΥ, ΧΑΡΤΙΟΥ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΟΥ	5	0	5
03	01	απόβλητα από την κατεργασία ξύλου και την παραγωγή ταμπλάδων και επίπλων	5	0	5
04		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΔΕΡΜΑΤΟΣ, ΓΟΥΝΑΣ ΚΑΙ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑΣ			
05		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΥΛΙΣΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ, ΤΟΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΥΡΟΛΥΤΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΘΡΑΚΑ	2.450	670	1.780
05	01	απόβλητα από τη διύλιση πετρελαίου	2.450	670	1.780
06		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΑΝΟΡΓΑΝΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ	860	370	490
06	02	απόβλητα από την ΠΔΠΧ βάσεων	440	0	440
06	03	απόβλητα από την ΠΔΠΧ αλάτων και των διαλυμάτων τους, καθώς και μεταλλικών οξειδίων	15	0	15
06	04	απόβλητα που περιέχουν μέταλλα εκτός εκείνων που περιλαμβάνονται στο σημείο 06 03	390	370	20
06	05	λάσπες από επιτόπου επεξεργασία υγρών εκροής	5	0	5
06	07	απόβλητα από την ΠΔΠΧ αλογόνων και από χημικές διεργασίες αλογόνων	5	0	5

¹ Καταγράφονται στον πίνακα και οι εγκαταστάσεις της αμυντικής βιομηχανίας

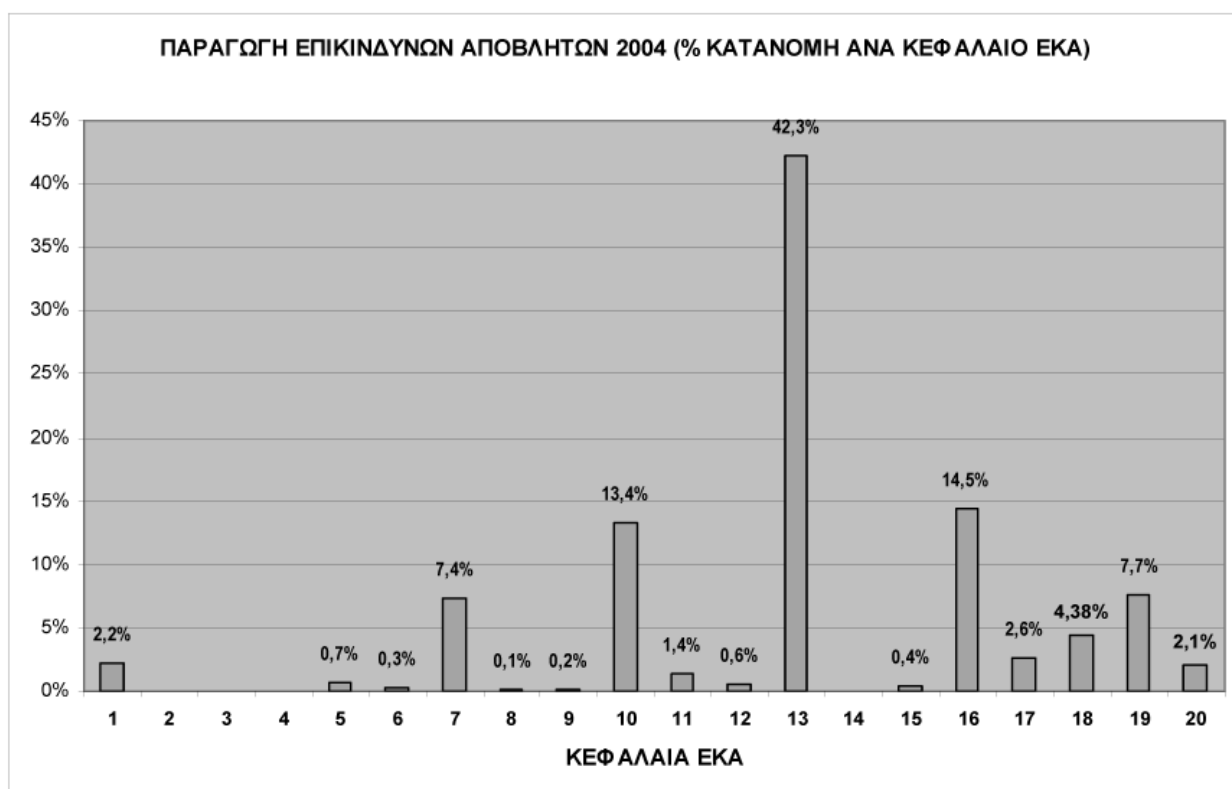
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΑ		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (tn)	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ (D)	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ (R)
06	13	απόβλητα από άλλες ανόργανες χημικές διεργασίες μη προδιαγραφόμενες άλλως	5	0	5
07		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΧΗΜΙΚΕΣ ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ	24.600	24.500	100
07	02	απόβλητα από την ΠΔΠΧ πλαστικών, συνθετικού καουτσούκ και τεχνητών ινών	40	40	0
07	03	απόβλητα από την ΠΔΠΧ οργανικών βαφών και πιγμέντων (εκτός 06 11)	610	600	10
07	04	απόβλητα από την ΠΔΠΧ οργανικών προϊόντων προστασίας φυτών (εκτός από τα σημεία 02 01 08 και 02 01 09), συντηρητικών υλικών ξύλου (εκτός από το σημείο 0302) και άλλων βιοκτόνων	480	410	70
07	05	απόβλητα από την ΠΔΠΧ φαρμακευτικών προϊόντων	20	20	0
07	06	απόβλητα από την ΠΔΠΧ λιπών, λιπαντικών, σαπουνιών, απορρυπαντικών, απολυμαντικών και καλλυντικών	23.430	23.430	0
07	07	απόβλητα από την παραγωγή, διαμόρφωση, προμήθεια και χρήση ευγενών χημικών ουσιών και χημικών προϊόντων μη προδιαγραφόμενων άλλως	20	0	20
08		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ (ΠΔΠΧ) ΕΠΙΚΑΛΥΨΕΩΝ (ΧΡΩΜΑΤΑ, ΒΕΡΝΙΚΙΑ ΚΑΙ ΣΜΑΛΤΟ ΥΑΛΟΥ), ΚΟΛΛΩΝ, ΣΤΕΓΑΝΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΕΛΑΝΩΝ	390	220	170
08	01	απόβλητα από την ΠΔΠΧ καθώς και την αφαίρεση χρωμάτων και βερνικιών	370	200	170
08	03	απόβλητα από την ΠΔΠΧ τυπογραφικών μελανιών	20	20	0
09		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	590	590	0
09	01	απόβλητα από τη φωτογραφική βιομηχανία	590	590	0
10		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΘΕΡΜΙΚΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΕΣ	44.500	34.800	9.700
10	01	απόβλητα από σταθμούς ηλεκτρικής ενέργειας ή άλλους σταθμούς καύσης (εκτός από το κεφάλαιο 19)	520	200	320
10	02	απόβλητα από τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα	32.000	32.000	0
10	03	απόβλητα από τη θερμική μεταλλουργία αλουμινίου	9.470	240	9.230
10	04	απόβλητα από τη θερμική μεταλλουργία μολύβδου	250	100	150
10	06	απόβλητα από τη θερμική μεταλλουργία χαλκού	2.260	2.260	0

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΑ		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (tn)	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ (D)	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ (R)
11		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΧΗΜΙΚΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΥΔΡΟΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑ ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	4.600	4.410	190
11	01	απόβλητα από τη χημική επιφανειακή επεξεργασία και την επικάλυψη μετάλλων και άλλων υλικών (π.χ. διεργασίες γαλβανισμού, διεργασίες επιψευδαργύρωσης, διεργασίες καθαρισμού με οξύ, χαραγής με οξύ, φωσφορικής επικάλυψης, αλκαλικής απολίπανσης, οξειδώσεως δια ανοδικής επεξεργασίας)	4.400	4.400	0
11	03	λάσπες και στερεά από διεργασίες βαφής	190	0	190
11	05	απόβλητα από διεργασίες γαλβανισμού	10	10	0
12		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΚΑΙ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ	1.900	100	1.800
12	01	απόβλητα από τη μορφοποίηση και τη φυσική και μηχανική επιφανειακή επεξεργασία μετάλλων και πλαστικών	1.900	100	1.800
13		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΕΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ (εκτός βρωσίμων ελαίων και εκείνων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 05, 12 και 19)	140.820	52.550	88.270
14		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΩΣ ΔΙΑΛΥΤΕΣ, ΨΥΚΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΩΘΗΤΙΚΑ (εκτός από τα κεφάλαια 07 και 08)	30	5	25
14	06	απόβλητα από οργανικές ουσίες χρησιμοποιούμενες ως διαλύτες, Ψυκτικές ουσίες και αφρώδη/αερολυματικά προωθητικά	30	5	25
15		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ, ΑΠΟΡΡΟΦΗΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΣΚΟΥΠΙΣΜΑΤΟΣ, ΥΛΙΚΑ ΦΙΛΤΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΟΣ ΡΟΥΧΙΣΜΟΣ ΜΗ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΟΜΕΝΑ ΑΛΛΩΣ	1.320	700	620
15	01	συσκευασία (περιλαμβανομένων ιδιαίτεως συλλεγέντων δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας)	310	300	10
15	02	απορροφητικά υλικά, υλικά φίλτρων, υφάσματα σκουπίσματος και προστατευτικός ρουχισμός	1.010	400	610

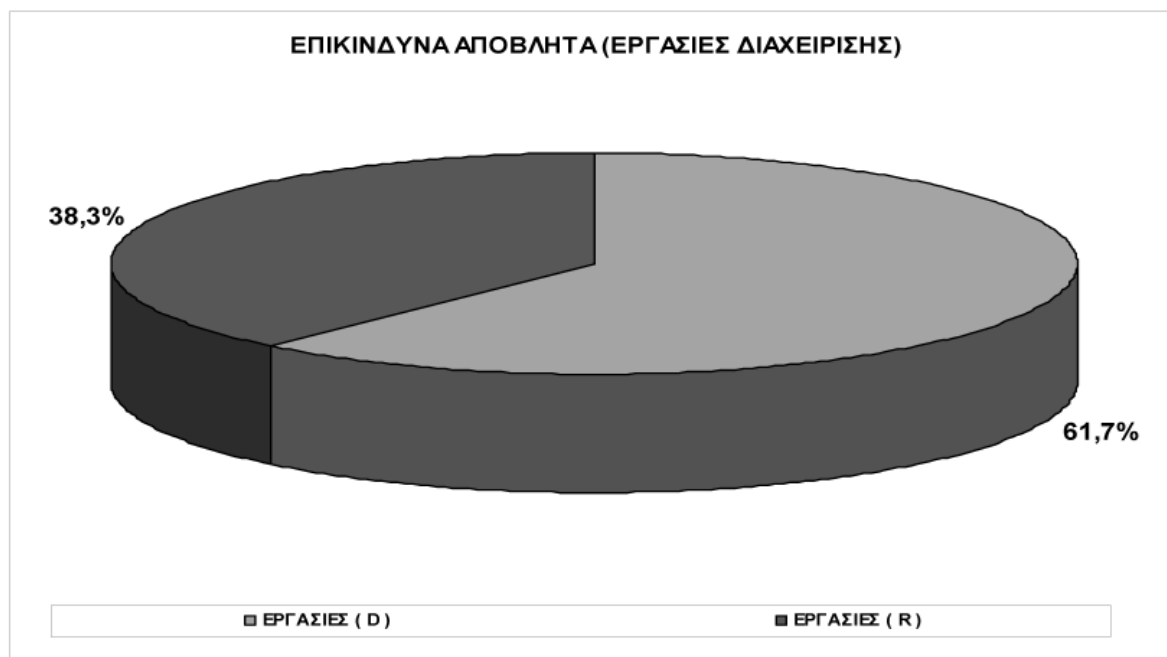
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΑ		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (tn)	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ (D)	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ (R)
16		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΜΗ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΟΜΕΝΑ ΑΛΛΩΣ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ	48.200	23.790	24.410
16	02	απόβλητα από ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό (Κωδικός Ε.Κ.Α 16 02 09* : μετασχηματιστές και πυκνωτές που περιέχουν PCB	290	290	0
16	03	διεργασίες εκτός προδιαγραφών και μη χρησιμοποιημένα προϊόντα	50	10	40
16	04	απόβλητα εκρηκτικών	20	10	10
16	05	αέρια σε δοχεία πίεσης και απορριπτόμενες χημικές ουσίες	5	5	0
16	06	μπαταρίες και συσσωρευτές	37.800	14.250	23.550
16	07	απόβλητα από τον καθαρισμό δεξαμενών μεταφοράς και αποθήκευσης καθώς και βαρελιών (εκτός από τα κεφάλαια 05 και 13),	8.580	7.770	810
16	08	εξαντλημένοι καταλύτες	455	455	0
16	11	απόβλητα υλικά επένδυσης και εμαγιέ για πυρίμαχες επιφάνειες	1.000	1.000	0
17		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΙΣ (ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΧΩΜΑ ΕΚΣΚΑΦΗΣ ΑΠΟ ΜΟΛΥΣΜΕΝΕΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΕΣ)	8.590	8.590	0
17	06	μονωτικά υλικά και υλικά δομικών κατασκευών που περιέχουν αμιάντο	8.590	8.590	0
18		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ ΑΝΘΡΩΠΩΝ Ή ΖΩΩΝ Ή/ΚΑΙ ΑΠΟ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ (εξαιρούνται απόβλητα κουζίνας και εστιατορίων που δεν προκύπτουν άμεσα από το σύστημα υγείας)	14.600	14.600	0
18	01	απόβλητα από την περιγεννητική φροντίδα, τη διάγνωση, τη θεραπεία ή την πρόληψη ασθενειών σε ανθρώπους	14.600	14.600	0
19		ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΕΚΤΟΣ ΣΗΜΕΙΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΥΔΑΤΟΣ ΠΡΟΟΡΙΖΟΜΕΝΟΥ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟΣ ΓΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΧΡΗΣΗ	25.500	25.390	110
19	02	απόβλητα από φυσικοχημικές κατεργασίες αποβλήτων (περιλαμβάνονται αποχρωμίωση, αποκυάνωση, εξουδετέρωση)	425	320	105

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (tn)	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ (D)	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ (R)	
19	08	απόβλητα από εγκαταστάσεις επεξεργασίας υγρών αποβλήτων μη προδιαγραφόμενα άλλως	70	65	5
19	11	απόβλητα από την αναγέννηση πετρελαίου	25.000	25.000	0
19	12	απόβλητα από τη μηχανική κατεργασία αποβλήτων (π.χ. διαλογή, σύνθλιψη, συμπαγοποίηση, κοκκοποίηση) μη προδιαγραφόμενα άλλως	5	5	0
20	ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (ΟΙΚΙΑΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΑΙ ΙΔΡΥΜΑΤΑ), ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ ΧΩΡΙΣΤΑ ΣΥΛΛΕΓΕΤΩΝ (Μικρές Ποσότητες Επικινδύνων Αποβλήτων στα Οικιακά Απόβλητα)	7.000	7.000	0	
	ΣΥΝΟΛΑ	333.155	205.485	127.670	

Σχήμα 4.1-1: Κατανομή παραγόμενων Ε.Α. ανά κεφ. ΕΚΑ (έτος αναφοράς 2004)

Σχήμα 4.1-2: Κατανομή εργασιών διαχείρισης Ε.Α. (έτος αναφοράς 2004)

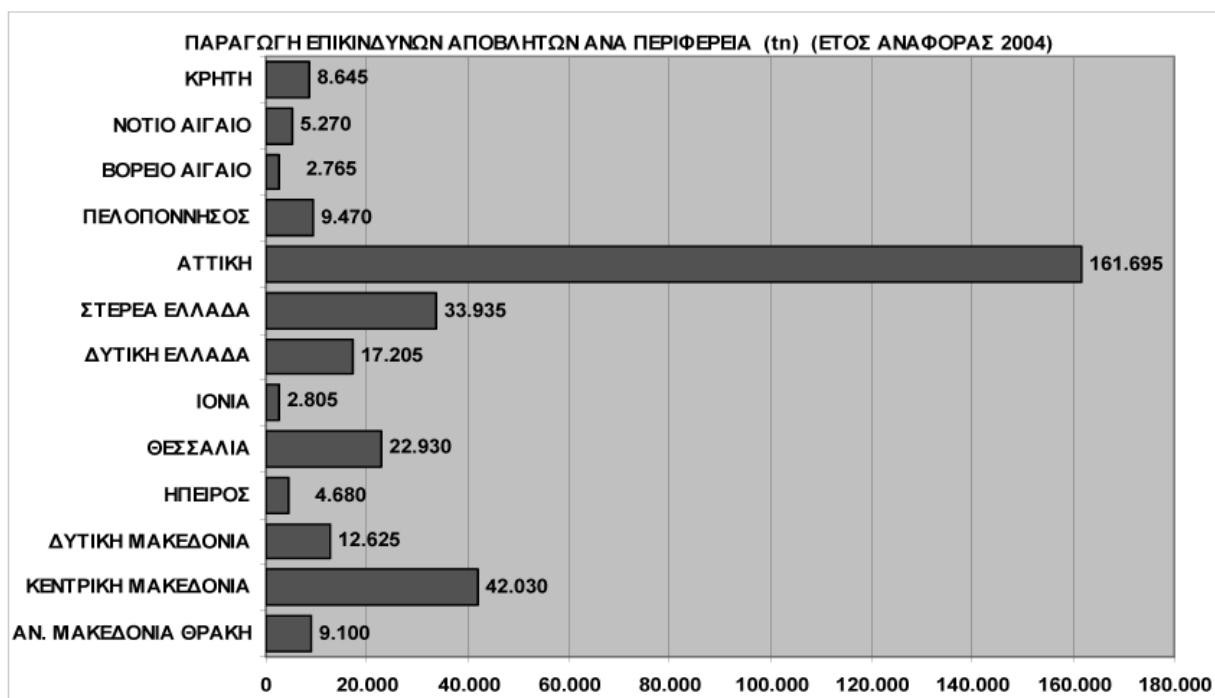
Πίνακας 4.1-2: Ποσότητες παραγόμενων Ε.Α. ανά Περιφέρεια (2004)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ		ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ(D/R) (τόνοι/έτος)	
	ποσότητα (τόνοι/έτος)	%	D	R
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ	9.100	2,7	7.075	2.025
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	42.030	12,6	31.535	10.495
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	12.625	3,8	11.190	1.435
ΗΠΕΙΡΟΣ	4.680	1,4	3.315	1.365
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	22.930	6,9	19.195	3.735
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	2.805	0,8	2.110	695
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	17.205	5,2	7.055	10.150
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	33.935	10,2	17.730	16.205
ΑΤΤΙΚΗ	161.695	48,5	89.225	72.470
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	9.470	2,8	6.545	2.925
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	2.765	0,8	2.245	520
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	5.270	1,6	2.830	2.440
ΚΡΗΤΗ	8.645	2,6	5.435	3.210
ΣΥΝΟΛΟ	333.155		205.485	127.670

Σχήμα 4.1-3: Παραγόμενα Ε.Α., ανά Περιφέρεια (έτος αναφοράς 2004)

Β. Για ορισμένα ρεύματα Ε.Α. που υπόκεινται σε ειδικό καθεστώς διαχείρισης αναφέρονται ειδικότερα τα εξής (τα στοιχεία αφορούν το έτος 2004):

1. Απόβλητα λιπαντικών ελαίων (Α.Λ.Ε.)

Σχετικά με τα στοιχεία του πίνακα 4.1-1 (κωδικός ΕΚΑ 13) επισημαίνεται ότι τα δυνάμενα να συλλεχθούν Α.Λ.Ε. εκτιμώνται σε 85.000 τόνους/έτος.

2. Οχήματα Τέλους Κύκλου Ζωής (ΟΤΚΖ)

Τα δυνάμενα να οδηγηθούν στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας ΟΤΚΖ εκτιμώνται σε 47.000 τόνους/έτος περίπου. Από αυτά προκύπτει μια μικρή ποσότητα Ε.Α., η οποία έχει συμπεριληφθεί στα στοιχεία του πίνακα 4.1-1, στα κεφάλαια του ΕΚΑ όπου υπάγονται τα απόβλητα αυτά.

3. Πολυχλωριωμένα διφαινύλια / τριφαινύλια (PCB's)

Οι υπάρχουσες σήμερα στην Ελλάδα ποσότητες PCB's βρίσκονται σε συσκευές κλειστού κυκλώματος (κυρίως μετασχηματιστές και πυκνωτές), οι οποίες λειτουργούν με ασφάλεια. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην εθνική και κοινοτική νομοθεσία, η καταληκτική ημερομηνία διάθεσης είναι το τέλος του 2010 για όσες συσκευές ορίζει η ίδια νομοθεσία και εφόσον δεν είναι τεχνικά δυνατόν ή οικονομικά συμφέρον να απολυμανθούν.

Σημαντικός κάτοχος των παραπάνω συσκευών είναι η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ), η οποία στο τέλος του έτους 2005 κατείχε τις παρακάτω ποσότητες:

Μετασχηματιστές (Μ/Σ): 100 τόνοι ελαίων που περιέχουν PCB's (έλαια περιεχόμενα σε 69 Μ/Σ). Πυκνωτές: 430 τόνοι (κέλυφος και περιεχόμενο έλαιο). Ήτοι, σύνολο: 530 τόνοι PCB's (κελύφη πυκνωτών και συνολική ποσότητα ελαίων με PCB's).

Κάτοχοι PCB's επίσης είναι: ο ΟΤΕ, διάφορες βιομηχανίες, νοσοκομεία, αεροδρόμια, ξενοδοχεία κ.α.

4. Ζωικά υποπροϊόντα

Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η ετήσια παραγωγή των επικίνδυνων ζωικών υποπροϊόντων (κατηγορίας 1 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ) στη Χώρα ανέρχεται σε 45.000 τόνους περίπου. Οι μεγαλύτερες ποσότητες αυτών παράγονται στους νομούς Ιωαννίνων και Εύβοιας και ακολουθούν κατά σειρά οι νομοί Λάρισας, Θεσσαλονίκης, Σερρών, Ηρακλείου, Αιτ/νίας, Πέλλας κ.λπ.

Σχετική καταχώρηση δεν έχει γίνει στον πίνακα 4.1-1, διότι τα ως άνω απόβλητα δεν έχουν κατηγοριοποιηθεί σαν επικίνδυνα στον ισχύοντα ΕΚΑ. Εν τούτοις, όπως προαναφέρθηκε, σύμφωνα με τον Κανονισμό 1774/2002/ΕΚ τα υλικά αυτά θεωρούνται επικίνδυνα για την μετάδοση της νόσου ΣΠΕ.

5. Επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα

Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η ετήσια παραγωγή Ε.Α. από τη λειτουργία των υγειονομικών μονάδων (νοσοκομείων, ιδιωτικών κλινικών, Κέντρων Υγείας κ.λπ.) στην Ελλάδα ανέρχεται σε 14.600 τόνους περίπου.

Γ. Όσον αφορά τις ΜΠΕΑ στα αστικά απόβλητα, η ετήσια συνολική παραγωγή τους στη Χώρα εκτιμάται σε 7.000 τόνους περίπου, λαμβανομένου υπόψη ότι η ετήσια παραγωγή των αποβλήτων αυτών ανά κάτοικο ανέρχεται σε 0,6 Kg.

4.1.3 Πρακτικές διαχείρισης Ε.Α

Α. Οι πρακτικές διαχείρισης των Ε.Α., που εφαρμόζονται σε επίπεδο Χώρας και αφορούν κυρίως τα Ε.Α. των βιομηχανιών, περιγράφονται παρακάτω.²

- Αποθήκευση σε ειδικούς χώρους εντός των μονάδων παραγωγής των Ε.Α.: Η πρακτική αυτή εφαρμόζεται

² Πηγές στοιχείων: ΥΠΕΧΩΔΕ, Υπ. Υγείας, Υπ. Γεωργίας

κυρίως από βιομηχανίες οι οποίες παράγουν μεγάλες ποσότητες αποβλήτων.

- Μεταφορά στο εξωτερικό με σκοπό την διάθεση ή την αξιοποίηση: Η διασυνοριακή μεταφορά Ε.Α. γίνεται προς κατάλληλες εγκαταστάσεις εντός της ΕΕ (Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Φινλανδία και Ην. Βασίλειο), λόγω απουσίας των απαιτούμενων υποδομών στην Ελλάδα, με σκοπό την ασφαλή διάθεση ή αξιοποίησή τους. Η συνολική ποσότητα Ε.Α. που μεταφέρθηκε στο εξωτερικό κατά το έτος 2004, σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται στο ΥΠΕΧΩΔΕ, ανήλθε σε 1.550 τόνους, με προορισμό κυρίως την Γερμανία (ποσοστό πάνω από 70%).

Στα ως άνω Ε.Α. περιλαμβάνονται κυρίως τα εξής:

- μετασχηματιστές και πυκνωτές που περιέχουν έλαια με PCB's. Οι εργασίες που πραγματοποιούνται στις εγκαταστάσεις παραλαβής των αποβλήτων αυτών περιλαμβάνουν καταστροφή των PCB's με αποτέφρωση σε υψηλές θερμοκρασίες, υπόγεια αποθήκευση και - όπου αυτό είναι δυνατόν - ανακύκλωση των μεταλλικών μερών μετά την απορρύπανσή τους

- εργαστηριακά απόβλητα, τα οποία αποτεφρώνονται σε υψηλές θερμοκρασίες

- ληγμένα φάρμακα, τα οποία επίσης αποτεφρώνονται σε υψηλές θερμοκρασίες

- χρησιμοποιημένες φορητές ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές νικελίου-καδμίου και μολύβδου - οξέος που ανακυκλώνονται

- Είδη / κατασκευαστικά στοιχεία ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, που επίσης ανακυκλώνεται.

Κατά τη διασυνοριακή μεταφορά των Ε.Α. τηρούνται οι διαδικασίες του κανονισμού 259/93/ΕΟΚ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Οι εργασίες της διασυνοριακής μεταφοράς εκτελούνται από εταιρείες, αδειοδοτημένες για το σκοπό αυτό από το ΥΠΕΧΩΔΕ, οι οποίες διαχειρίζονται τα απόβλητα για λογαριασμό τρίτων. Κατά κανόνα, τα προς διασυνοριακή μεταφορά Ε.Α. διακινούνται συσκευασμένα μέσα σε εμπορευματοκιβώτια και ακολουθούν συνήθως συνδυασμένη μεταφορά (οδικώς μέχρι τον λιμένα εξόδου από τη χώρα, δια θαλάσσης έως τον λιμένα εισαγωγής στη χώρα προορισμού και τελικά οδικώς ή σιδηροδρομικώς έως την εγκατάσταση παραλαβής των αποβλήτων).

- Αξιοποίηση και λοιπές πρακτικές διαχείρισης: Σε εργασίες αξιοποίησης υποβάλλονται ορισμένες κατηγορίες Ε.Α., όπως:

- σκωρίες και σκόνες σακκοφίλτρων, οι οποίες ανακυκλώνονται σαν πρόσθετο υλικό από διάφορες παραγωγικές εγκαταστάσεις, π.χ. από την τσιμεντοβιομηχανία,

- πετρελαιοειδή κατάλοιπα, τα οποία χρησιμοποιούνται σε ενεργοβόρες εγκαταστάσεις για την παραγωγή εναλλακτικού καυσίμου,

- ιλύες από τον ελαιοδιαχωρισμό υγρών αποβλήτων, οι οποίες συναποτεφρώνονται στην τσιμεντοβιομηχανία,

- όξινες ιλύες από την αναγέννηση Α.Λ.Ε. που εξουδετερώνονται,

- άλλα Ε.Α. (ιλύες, σκωρίες κ.λπ.) που σταθεροποιούνται.

Β. Για τα ρεύματα Ε.Α. που υπόκεινται σε ειδικό καθεστώς διαχείρισης αναφέρονται ειδικότερα τα εξής:

1. Ρεύματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων προϊόντων:

Με βάση τις διατάξεις του ν. 2939/2001, καθώς και τις διατάξεις των π.δ. υπ' αριθμ. 115/2005, 82/2005 και 116/2004, οι διαχειριστές (παραγωγοί και εισαγωγείς) των ηλεκτρικών στήλων και συσσωρευτών, των λιπαντικών ελαίων, καθώς και των ΟΤΚΖ, υποχρεούνται να οργανώσουν ή να συμμετέχουν σε συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης.

Τα συστήματα αυτά αποβλέπουν ειδικότερα:

- στην επιστροφή των αποβλήτων από τον καταναλωτή ή άλλο τελικό χρήστη, προκειμένου να διοχετευτούν προς τις πλέον ενδεδειγμένες εναλλακτικές λύσεις διαχείρισης αποβλήτων

- στην επεξεργασία των συλλεγομένων αποβλήτων με τη χρησιμοποίηση καθαρών τεχνολογιών.

Τα ως άνω συστήματα εφαρμόζονται και για τις εισαγόμενες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές καθώς και τα εισαγόμενα λιπαντικά έλαια, με συνθήκες που να μην δημιουργούν διακρίσεις. Ειδικότερα τα συστήματα αυτά:

α) σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγονται εμπόδια στο εμπόριο ή στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό σύμφωνα με το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο και

β) λαμβάνουν κατά κύριο λόγο υπόψη τις απαιτήσεις σε θέματα:

- προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας και ασφάλειας των καταναλωτών

- προστασίας των δικαιωμάτων βιομηχανικού και εμπορικού απορρήτου

Η οργάνωση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης γίνεται από τους παραγωγούς και εισαγωγείς

α) είτε ατομικά από τους ίδιους

β) είτε συλλογικά, με τη συμμετοχή τους σε εγκεκριμένα συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης οποιασδήποτε νομικής μορφής, όπως εταιρείες (Α.Ε.-Ε.Π.Ε. κ.λπ.), συνεταιρισμούς, κοινοπραξίες κ.λπ.

Κατά το έτος 2004 εγκρίθηκαν, με Απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, τέσσερα (4) συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, εκ των οποίων ένα για Α.Λ.Ε., ένα για φορητές ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές, ένα για συσσωρευτές οχημάτων και βιομηχανίας και ένα για ΟΤΚΖ, ενώ το έτος 2006 εγκρίθηκε ένα σύστημα για συσσωρευτές οχημάτων Κρήτης.

1α. Διαχείριση αποβλήτων λιπαντικών ελαίων (Α.Λ.Ε.)

Η οργάνωση των εργασιών διαχείρισης των Α.Λ.Ε. αποτελεί, βάσει των διατάξεων της υφιστάμενης νομοθεσίας, υποχρέωση του εγκεκριμένου συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης.

Η διαδικασία συλλογής των Α.Λ.Ε. περιλαμβάνει:

- Σημεία συλλογής: είναι κυρίως πρατήρια υγρών καυσίμων, συνεργεία - μηχανουργεία, βιομηχανίες, ευκολίες υποδοχής σε λιμάνια και αεροδρόμια, δημόσιοι οργανισμοί.

- Κέντρα συλλογής: σ' αυτά συγκεντρώνονται από τα σημεία συλλογής τα Α.Λ.Ε., τα οποία στη συνέχεια θα οδηγηθούν προς επεξεργασία ή προς άλλες εργασίες διάθεσης.

Τα Α.Λ.Ε. μετά τη συλλογή τους :

α) Υποβάλλονται κατά προτεραιότητα σε επεξεργασία με αναγέννηση.

β) Εφόσον η επεξεργασία με αναγέννηση δεν είναι εφικτή από τεχνικοοικονομική και οργανωτική άποψη, η επεξεργασία γίνεται με καύση. Στην περίπτωση αυτή η επεξεργασία δεν θα πρέπει να προκαλεί δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον και στη δημόσια υγεία.

γ) Εφόσον και η επεξεργασία με καύση δεν είναι εφικτή από τεχνικοοικονομική και οργανωτική άποψη, πρέπει να εξασφαλίζεται η ασφαλής καταστροφή τους ή η ελεγχόμενη αποθήκευση ή εναπόθεσή τους.

Στην Ελλάδα υφίστανται εννέα (9) εγκαταστάσεις αναγέννησης Α.Λ.Ε.

1β. Διαχείριση χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών

Η οργάνωση των εργασιών διαχείρισης των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών αποτελεί, βάσει των διατάξεων της υφιστάμενης νομοθεσίας, υποχρέωση των εγκεκριμένων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, όπως και στην περίπτωση των Α.Λ.Ε.

Οι χρησιμοποιημένοι συσσωρευτές οχημάτων και βιομηχανίας συλλέγονται στα σημεία πρωτογενούς συλλογής, τα οποία διαθέτουν οι επιχειρήσεις πώλησης συσσωρευτών και αντικατάστασης των χρησιμοποιημένων (ηλεκτρολογεία κ.λπ.) ή βρίσκονται στους χώρους των βιομηχανιών, από όπου με τη συμμετοχή αδειοδοτημένων συλλεκτών οδηγούνται σε χώρους δευτερογενούς συλλογής και στη συνέχεια σε εγκαταστάσεις ανακύκλωσης στην Ελλάδα (προκειμένου για συσσωρευτές μολύβδου - οξέος) ή γίνεται διασυνοριακή μεταφορά σε κατάλληλες εγκαταστάσεις του εξωτερικού (προκειμένου για μπαταρίες νικελίου - καδμίου).

Οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις ανακύκλωσης χρησιμοποιημένων συσσωρευτών μολύβδου- οξέος στη Χώρα είναι οκτώ (8).

Η χωριστή συλλογή των χρησιμοποιημένων φορητών ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών πραγματοποιείται σε ειδικούς κάδους που φέρουν κατάλληλη επισήμανση στους ακόλουθους τύπους συγκέντρωσης:

- Σε δημοτικά σημεία συλλογής που καθορίζονται από τους ΟΤΑ σε συνεργασία με τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης

- Σε καταστήματα λιανικού εμπορίου, ή σε εξειδικευμένα καταστήματα και Super markets.

Οι συλλεγόμενες χρησιμοποιημένες φορητές ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές οδηγούνται σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης και στην συνέχεια μεταφέρονται σε εγκαταστάσεις ανακύκλωσης του εξωτερικού (σύμφωνα με τον κανονισμό 259/93/ΕΟΚ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει).

1γ. Διαχείριση Οχημάτων Τέλους Κύκλου Ζωής (ΟΤΚΖ)

Το εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης των ΟΤΚΖ οργανώνει τη συλλογή, αποθήκευση, μεταφορά, απορρύπανση και τελική επεξεργασία /ανακύκλωση αυτών. Τα ΟΤΚΖ μεταφέρονται, είτε με πρωτοβουλία του ιδιοκτήτη τους είτε από αδειοδοτημένους χώρους αποθήκευσής τους, σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις απορρύπανσης /επεξεργασίας, όπου, αφού αφαιρεθούν οι επικίνδυνες ουσίες (υγρά φρένων, συσσωρευτές κ.λπ.) και τα μη ανακυκλώσιμα υλικά (υφασμάτινα καθίσματα κ.λπ.), αποσυαρμολογούνται ή / και συμπιέζονται και ανακυκλώνονται σε χαλυβουργίες. Τα προκύπτοντα από τις παραπάνω εργασίες Ε.Α. παραδίδονται στη συνέχεια στα αντίστοιχα ανά προϊόν εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης.

Οι αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις απορρύπανσης /επεξεργασίας των ΟΤΚΖ είναι εννέα (9).

2. Πολυχλωριωμένα διφαινύλια / τριφαινύλια (PCB's)

Η κύρια πρακτική διαχείρισης των PCB's στην Ελλάδα είναι η μεταφορά τους στο εξωτερικό, με σκοπό την τε-

λική τους διάθεση σε κατάλληλες εγκαταστάσεις. Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, η ως άνω μεταφορά πραγματοποιείται λόγω της έλλειψης των απαιτούμενων υποδομών εντός της Χώρας και εκτελείται από ειδικά αδειοδοτημένες εταιρείες. Κατά το έτος 2004 η ποσότητα των υλικών αυτών που εξήχθησαν στο εξωτερικό, υπό τη μορφή είτε άχρηστων συσκευών (κυρίως πυκνωτών και μετασχηματιστών) είτε άλλων αποβλήτων (ελαίων, χρώματος κ.α.) που περιείχαν PCB's, ανήλθε σε 290 τόνους περίπου.

Μια άλλη πρακτική διαχείρισης που έχει αρχίσει να εφαρμόζεται σε μετασχηματιστές (Μ/Σ) που περιέχουν PCB's είναι η απολύμανση, κατά την οποία λαμβάνει χώρα αντικατάσταση των διηλεκτρικών ελαίων των Μ/Σ που περιέχουν PCB's με άλλα ασφαλή έλαια ανάλογων ιδιοτήτων. Η μέθοδος αυτή πραγματοποιείται σε σχετικά περιορισμένη έκταση, δεδομένου ότι σε αρκετές περιπτώσεις Μ/Σ δεν είναι αποτελεσματική ή οικονομικά συμφέρουσα, αναλαμβάνεται δε από κατάλληλα αδειοδοτημένες εταιρείες, σύμφωνα και με τη σχετική εθνική νομοθεσία, οι οποίες διαθέτουν την απαραίτητη τεχνογνωσία.

3. Ζωικά υποπροϊόντα

Σήμερα υπάρχουν μικρές μονάδες αποτέφρωσης των εν λόγω υλικών που ανήκουν στην κατηγορία 1 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ (υψηλής επικινδυνότητας), οι οποίες λειτουργούν εντός των σφαγείων. Τα υλικά της κατηγορίας 2 του ίδιου Κανονισμού οδηγούνται σε μονάδες μεταποίησης (rendering) και τα παραγόμενα προϊόντα μπορούν να διατεθούν ως μη επικίνδυνα απόβλητα. Η εγκατάσταση και η λειτουργία κάθε τέτοιας μονάδας πρέπει να προβλέπεται στην περιβαλλοντική αδειοδότηση του σφαγείου που εξυπηρετεί. Η ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων ελέγχεται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

4. Επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα

Στο Νομό Αττικής λειτουργεί μια εγκατάσταση αποτέφρωσης επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων, η οποία δέχεται απόβλητα που προέρχονται από διάφορες υγειονομικές μονάδες της χώρας. Λόγω της ανεπάρκειας στις απαιτούμενες υποδομές διάθεσης των εν λόγω αποβλήτων, ορισμένες νοσοκομειακές μονάδες αποτεφρώνουν τα επικίνδυνα απόβλητά τους σε κλιβάνους εγκατεστημένους εντός των χώρων τους. Σημειώνεται ότι ποσοστό 33% περίπου των υγειονομικών μονάδων της χώρας χρησιμοποιεί τεχνικές αποστείρωσης των μολυσματικών αποβλήτων που παράγει.

Γ. Όσον αφορά τις ΜΠΕΑ στα αστικά απόβλητα, η επικρατούσα πρακτική διαχείρισης είναι ίδια με εκείνη των αστικών αποβλήτων που τα περιέχουν, δηλαδή δεν λαμβάνει χώρα χωριστή συλλογή και διαχείρισή τους. Πρόσφατα άρχισε να αναπτύσσεται η χωριστή συλλογή των μπαταριών που απορρίπτονται σαν οικιακά απόβλητα, στο πλαίσιο της εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

Δ. Συνοπτική περιγραφή των υφιστάμενων πρακτικών διαχείρισης Ε.Α.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται συνοπτικά οι υφιστάμενες πρακτικές διαχείρισης.

Πίνακας 4.1-3: Συνοπτική παρουσίαση υφιστάμενων πρακτικών διαχείρισης Ε.Α. (στοιχεία έτους 2004)

ΡΕΥΜΑΤΑ Ε.Α.	Πρακτικές διαχείρισης
Ε.Α. από κύριες παραγωγικές δραστηριότητες βιομηχανιών (κεφ. ΕΚΑ: 01, 03, 05, 06, 07, 08, 09, 10, 11, 12, 19)	Αποθήκευση
	Αξιοποίηση
	Επεξεργασία
	Μεταφορά στο εξωτερικό
Ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές	Αξιοποίηση / ανακύκλωση συσσωρευτών μολύβδου - οξέος για παραγωγή δευτερογενούς μολύβδου
	Μεταφορά στο εξωτερικό των χρησιμοποιημένων φορητών ηλεκτρικών στηλών και των χρησιμοποιημένων συσσωρευτών Ni-Cd σε εγκαταστάσεις ανακύκλωσης
Α.Λ.Ε.	Αναγέννηση ορυκτελαίων
ΜΠΕΑ	Συνδιαχείριση με τα αστικά απόβλητα
PCB's	Μεταφορά στο εξωτερικό
Ζωικά υποπροϊόντα	Αποτέφρωση
	Διάθεση, μετά από μεταποίηση σε ΧΥΤΑ ή σε αδειοδοτημένο χώρο εντός του χώρου των μονάδων (σφαγείων).
Επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα	Αποτέφρωση
	Αποστείρωση των αμιγώς μολυσματικών και στη συνέχεια διάθεση σε ΧΥΤΑ
ΟΤΚΖ	Απομάκρυνση των Ε.Α. (υγρά φρένων κ.λπ.) και μεταφορά τους στο εξωτερικό ή σε εγκαταστάσεις ανακύκλωσης εντός της χώρας

Ε. Παρουσίαση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων διαχείρισης Ε.Α.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι υφιστάμενες στη Χώρα εγκαταστάσεις διαχείρισης Ε.Α.

Πίνακας 4.1-4: Παρουσίαση υφιστάμενων εγκαταστάσεων διαχείρισης Ε.Α. (στοιχεία έτους 2005)

Επωνυμία εταιρείας	Δραστηριότητα	Θέση εγκατάστασης
POLYECO Α.Ε.- ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	Ανάμιξη αποβλήτων για την παραγωγή στερεού και υγρού εναλλακτικού καυσίμου το οποίο χρησιμοποιείται από την τσιμεντοβιομηχανία	Ασπρόπυργος Αττικής
ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΗΜΩΝ & ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ	Αποτέφρωση μολυσματικών νοσοκομειακών αποβλήτων	Άνω Λιόσια Αττικής
ΔΕΗ Α.Ε.	Διάθεση βιομηχανικών αποβλήτων	Ορυχείο Καρδιάς Κοζάνης
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	Διάθεση βιομηχανικών αποβλήτων	Κυριάκιο Βοιωτίας
CYCLON ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	Επεξεργασία Α.Λ.Ε.	Ασπρόπυργος Αττικής
ΒΙΑΣΦΑΛΤ Α.Ε.	Επεξεργασία Α.Λ.Ε. Αναγέννηση	Ασπρόπυργος Αττικής
ΜΙΧΑΗΛ ΣΙΜΙΤΖΟΓΛΟΥ	Επεξεργασία Α.Λ.Ε. Αναγέννηση	16ο χλμ Παλαιάς Εθνικής Οδού Θεσ/κης - Βέροιας
ΜΑΒΙΟΛ Ο.Ε.	Επεξεργασία Α.Λ.Ε. Αναγέννηση	7ο χλμ. Οδού Θεσ/κης Λαγκαδά
ΔΕΛΤΑ ΛΕΙΒΑΔΑΡΟΣ - ΛΙΠΑΝΤΙΚΑ ΑΧΑΪΑΣ Α.Ε	Επεξεργασία Α.Λ.Ε. Αναγέννηση	ΒΙ.ΠΕ. Πατρών
ΒΕΚΟ- ΑΦΟΙ ΚΑΛΟΥΓΗ Ο.Ε.	Επεξεργασία Α.Λ.Ε. Αναγέννηση	Μαρμάρι Ευβοίας
GREEN OIL Α.Ε.Β.Ε.	Επεξεργασία Α.Λ.Ε. Αναγέννηση	ΒΙ.ΠΕ. Αλεξανδρούπολης
DENVER Α.Ε.Β.Ε.	Επεξεργασία Α.Λ.Ε.	Καμάρι Βοιωτίας
ELDONS Α.Ε.Β.Ε.	Επεξεργασία Α.Λ.Ε. Αναγέννηση	Ασπρόπυργος Αττικής

ΜΑΥΡΟΥΛΗΣ Ι. - ΠΡΙΟΒΟΛΟΣ Γ. Α.Β.Ε.Ε.	Ανακύκλωση χρησιμοποιημένων συσσωρευτών μολύβδου - οξέος	Χαραϊντίνι Θηβών Βοιωτίας
ΧΟΥΜΑΣ Ι. Α.Ε.Β.Ε.	Ανακύκλωση χρησιμοποιημένων συσσωρευτών μολύβδου - οξέος	Ασπρόπυργος Αττικής
ΕΥΡΟΣ LEAD Α.Ε.	Ανακύκλωση χρησιμοποιημένων συσσωρευτών μολύβδου - οξέος	ΒΙ.ΠΕ. Αλεξανδρούπολης
ΑΜΕΚΩΝ Α.Ε.	Ανακύκλωση χρησιμοποιημένων συσσωρευτών μολύβδου - οξέος	ΒΙ.ΠΕ. Πατρών

Σημείωση: Στον τομέα ανακύκλωσης χρησιμοποιημένων συσσωρευτών μολύβδου-οξέος, στον παραπάνω Πίνακα, περιλαμβάνονται οι εταιρείες που συνεργάζονται με το εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης για τους εν λόγω συσσωρευτές. Ο Πίνακας 4.1-4 δεν είναι εξαντλητικός.

4.1.4 Προβλέψεις για την παραγωγή Ε.Α. στην Ελλάδα

Μέσα στην τελευταία δεκαετία έχει σημειωθεί μείωση της συνολικής παραγωγής Ε.Α. στη Χώρα, γεγονός που οφείλεται στους παρακάτω λόγους:

- Υπάρχει σημαντική συρρίκνωση του δευτερογενούς τομέα και στροφή της Ελληνικής οικονομίας προς τις υπηρεσίες, με επακόλουθη μείωση της παραγωγής των Ε.Α. από τη βιομηχανική δραστηριότητα. Βιομηχανικές μονάδες, που έχουν αναστείλει τη λειτουργία τους, δραστηριοποιούνται κυρίως στους τομείς παραγωγής λιπασμάτων, επεξεργασίας μετάλλων, επεξεργασίας δέρματος, βαφής και φινιρίσματος υφασμάτων, καθώς και παραγωγής ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών.

- Βιομηχανικές μονάδες κυρίως μεγάλης δυναμικότητας, οι οποίες ευθύνονται για την παραγωγή του μεγαλύτερου ποσοστού των συνολικά παραγόμενων στη Χώρα αποβλήτων, έχουν εκσυγχρονίσει τις τεχνολογίες που χρησιμοποιούν (χρήση καθαρών τεχνολογιών) και έχουν αρχίσει να εφαρμόζουν, με αυξανόμενο ρυθμό, τεχνικές προεπεξεργασίας/ αξιοποίησης των Ε.Α. που παράγουν.

• Έχουν περιοριστεί σημαντικά οι ευρέως ακολουθούμενες στο παρελθόν πρακτικές ανάμειξης Ε.Α. με μη επικίνδυνα απόβλητα, οι οποίες οδηγούσαν σε αύξηση του όγκου των αποβλήτων που χαρακτηρίζονταν επικίνδυνα και έπρεπε να τύχουν ανάλογης διαχείρισης. Αυτό αποτελεί σε μεγάλο βαθμό συνέπεια της συνεχώς βελτιούμενης γνώσης των παραγωγών των αποβλήτων, όσον αφορά την κατηγοριοποίηση των αποβλήτων (π.χ. με βάση τον ΕΚΑ) και των εργασιών διαχείρισης, καθώς και γενικότερα τις απαιτήσεις της σχετικής εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

Λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι:

- η εφαρμογή βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών στην παραγωγική διαδικασία, βάσει της ισχύουσας κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας, θα είναι υποχρεωτική από το τέλος Οκτωβρίου του 2007

- η αυστηρότερη λειτουργία των μηχανισμών περιβαλλοντικού ελέγχου των βιομηχανικών μονάδων αναμένεται να αποδώσει θετικά αποτελέσματα και στο θέμα της διαχείρισης των Ε.Α.

- αναπτύσσεται συνεχώς η αγορά δευτερογενών υλικών από εργασίες αξιοποίησης των Ε.Α.

- οι επιχειρήσεις και οι εμπλεκόμενοι γενικότερα αποκτούν όλο και μεγαλύτερη πρόσβαση στην πληροφόρηση που αφορά τα Ε.Α. και τη διαχείρισή τους,

εκτιμάται ότι η εξέλιξη της παραγωγής Ε.Α. στη Χώρα θα είναι φθίνουσα τα επόμενα χρόνια.

4.1.5 Αποθηκευμένα Ε.Α.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των «διαχειριστικών σχεδίων» που αναφέρονται στην ανωτέρω παράγραφο 4.2.2 και εκτιμήσεις της αρμόδιας υπηρεσίας του ΥΠΕΧΩΔΕ για το έτος 2004, η ποσότητα των αποθηκευμένων Ε.Α. στη Χώρα ανήλθε σε 600.000 τόνους περίπου. Η εξαγωγή της ως άνω ποσότητας, η οποία είναι μικρότερη από εκείνη που είχε εκτιμηθεί κατά το παρελθόν, μπορεί να εξηγηθεί εάν ληφθεί υπόψη ότι σε πολλές περιπτώσεις αποθήκευσης δεν είχε γίνει ορθός διαχωρισμός και κατηγοριοποίηση των αποβλήτων σε επικίνδυνα ή «εν δυνάμει επικίνδυνα» και μη επικίνδυνα, με βάση τον ΕΚΑ και κατάλληλες δοκιμές και αναλύσεις.

Τα προαναφερθέντα απόβλητα προέρχονται κυρίως από βιομηχανικές δραστηριότητες, όπως: διύλιση, παραγωγή αλουμινίου, χαλυβουργίες, παραγωγή λιπασμάτων, παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, παραγωγή οργανικών χημικών προϊόντων. Τα απόβλητα αυτά έχουν αποθηκευτεί από τους παραγωγούς τους, είτε εντός των ορίων των εγκαταστάσεων παραγωγής τους, είτε σε χώρους ιδιοκτησίας των παραγωγών τους, εν αναμονή περαιτέρω διαχείρισής τους. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η παραμονή των αποβλήτων στους ως άνω χώρους για σημαντικό χρονικό διάστημα οφείλεται σε λόγους, όπως η έλλειψη στη Χώρα κατάλληλων εγκαταστάσεων διάθεσης ή αξιοποίησης των συγκεκριμένων αποβλήτων, η αδυναμία διοχέτευσης ορισμένων αποβλήτων στην αγορά σαν πρόσθετων σε άλλη παραγωγική διαδικασία λόγω π.χ. αλλαγής ποιοτικών / περιβαλλοντικών προτύπων κ.λπ.

Οι κίνδυνοι που προέρχονται από τα απόβλητα αυτά συνδέονται κυρίως με την κατάσταση στην οποία βρίσκονται και τις συνθήκες υπό τις οποίες είναι αποθηκευμένα. Στην πλειονότητά τους οι εν λόγω χώροι αποθήκευσης μπορούν να θεωρηθούν κατ' αρχήν ρυπαροί. Πρόκειται για μια προσέγγιση η οποία απαιτεί περαιτέρω εξέταση, προκειμένου να εκτιμηθεί το πραγματικό μέγεθος του προβλήματος και να εκτιμηθούν τα ληπτέα μέτρα. Σε κάθε περίπτωση, για την έρευνα, την αποκατάσταση ή/και εξυγίανση των χώρων αυτών, θα εφαρμοστεί η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει».

4.2. Στόχοι και οφέλη από την εφαρμογή του ΕΣΔΕΑ 4.2.1 Γενικοί στόχοι ΕΣΔΕΑ

Για την εξυπηρέτηση του πρωταρχικού σκοπού της προστασίας της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος, σύμφωνα και με τις επιταγές της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας, ο παρόν ΕΣΔΕΑ έχει τους παρακάτω γενικούς στόχους:

1) Προώθηση της πρόληψης / μείωσης της παραγωγής και επικινδυνότητας των Ε.Α στην πηγή.

2) Ανάπτυξη υποδομών και μεθόδων αξιοποίησης των Ε.Α., έτσι ώστε να αναπτυχθεί σταδιακά η αγορά δευτερογενών υλικών από την αξιοποίηση των αποβλήτων αυτών, καθώς και η παραγωγή ενέργειας από τα Ε.Α.

3) Προώθηση μεθόδων ασφαλούς επεξεργασίας των Ε.Α., όπου αυτό είναι δυνατόν, οι οποίες οδηγούν σε αποτελεσματική μείωση του ρυπαντικού φορτίου και γενικότερα της επικινδυνότητας των αποβλήτων.

4) Ανάπτυξη υποδομών ασφαλούς τελικής διάθεσης των υπολειμμάτων της επεξεργασίας των Ε.Α, καθώς και των Ε.Α. για τα οποία δεν είναι εφικτή η εφαρμογή τεχνικών επεξεργασίας / αξιοποίησης, με εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει».

5) Διεύρυνση των δικτύων ασφαλούς συλλογής και μεταφοράς των Ε.Α. από και προς τις εγκαταστάσεις διαχείρισης Ε.Α.

6) Προώθηση ιδιωτικών επενδύσεων στον τομέα διαχείρισης Ε.Α.

7) Καταγραφή και προγραμματισμός αποκατάστασης ή/και εξυγίανσης των ρυπασμένων χώρων, λόγω ακατάλληλης απόθεσης Ε.Α. ή/και χώρων που έχουν ρυπανθεί από επικίνδυνες ουσίες.

Επισημαίνεται ότι η υλοποίηση κυρίως των στόχων (2), (3) και (4) θα έχει σαν συνέπεια τη σταδιακή μείωση των ποσοτήτων Ε.Α. που αποθηκεύονται ή έχουν αποθηκευτεί στους χώρους των παραγωγών τους.

Για ορισμένα ειδικά ρεύματα Ε.Α. τίθενται επιμέρους στόχοι, οι οποίοι είναι εναρμονισμένοι με την ισχύουσα κοινοτική και εθνική νομοθεσία, και περιγράφονται στην επόμενη παράγραφο.

4.2.2 Ειδικότεροι στόχοι για ορισμένα ρεύματα Ε.Α.

1. Ρεύματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων προϊόντων

Για τα ρεύματα επικινδύνων αποβλήτων που εντάσσονται στην εναλλακτική διαχείριση και συγκεκριμένα για τις χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές, τα απόβλητα λιπαντικών ελαίων και τα οχήματα τέλους κύκλου ζωής, οι στόχοι συλλογής - αξιοποίησης προβλέπονται στα π.δ. υπ' αριθμ. 115/2004, π.δ. υπ' αριθμ. 82/2004 και π.δ. υπ' αριθμ. 116/2004 αντίστοιχα.

2. Πολυχλωριωμένα διφαινύλια και τριφαινύλια (PCB's)

Οι στόχοι που τίθενται, όσον αφορά τη διαχείριση των PCB's, ορίζονται στην Οδηγία 96/59/ΕΚ και στις κοινές υπουργικές αποφάσεις 7589/731/2000 και 18083/1098Ε.103/2003. Πιο συγκεκριμένα:

- θα πρέπει να έχουν διατεθεί ή απολυμανθεί έως το τέλος του έτους 2010, όλες οι συσκευές που περιέχουν όγκο PCB's μεγαλύτερο των 5 dm³ ή περιέχουν έλαια μολυσμένα από PCB's σε ποσοστό κ.β. πάνω από 50 ppm (εξαιρουμένης της περίπτωσης των πιο κάτω αναφερόμενων μετασχηματιστών (Μ/Σ)

- μπορούν να διατεθούν στο τέλος της ωφέλιμης ζωής τους, όλες οι συσκευές που περιέχουν όγκο PCB's μικρότερο των 5 dm³ και αποτελούν μέρος άλλου εξοπλισμού, συσκευές που έχουν απολυμανθεί, καθώς και Μ/Σ που περιέχουν έλαια μολυσμένα από PCB's σε ποσοστό κ.β. μεταξύ 500 και 50 ppm και οι οποίοι λειτουργούν με ασφάλεια.

3. Ζωικά υποπροϊόντα

Οι επί μέρους στόχοι για τη διαχείριση των ζωικών υποπροϊόντων τίθενται από τον Κανονισμό 1774/2002/ΕΚ,

όπως ισχύει σήμερα, και συνοψίζονται στην αποτέφρωση των υλικών της κατηγορίας 1 και τη μεταποίηση των υλικών της κατηγορίας 2. Όπου δεν είναι δυνατόν ή δεν συμφέρει οικονομικά ο διαχωρισμός των κατηγοριών 2 και 3, τα απόβλητα θα πρέπει να θεωρούνται κατηγορίας 2 και να υπόκεινται σε ανάλογη επεξεργασία.

4. Επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα

Σύμφωνα και με την κοινή υπουργική απόφαση Η.Π.37591/2031/2003, η διαχείριση των επικινδύνων ιατρικών αποβλήτων πρέπει να περιλαμβάνει καταρχήν το διαχωρισμό και τη χωριστή συλλογή των αποβλήτων αυτών ανάλογα με την επικινδυνότητά τους και στη συνέχεια την κατάλληλη διάθεσή τους, με βελτιστοποίηση του δικτύου συλλογής, μεταφοράς και τελικής διάθεσης.

4.2.3 Οφέλη από την εφαρμογή του ΕΣΔΕΑ

Η εφαρμογή του ΕΣΔΕΑ εκτιμάται ότι θα οδηγήσει κατά κύριο λόγο στα ακόλουθα:

- Μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε όλο το φάσμα της παραγωγής και διαχείρισης των Ε.Α. στη Χώρα.

- Διεύρυνση της εφαρμογής των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών από τη βιομηχανία.

- Ανάπτυξη κατάλληλων υποδομών στον τομέα διαχείρισης Ε.Α. στη Χώρα, άρα και τόνωση των επενδύσεων στον υπόψη τομέα και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

- Μείωση του κόστους διαχείρισης των Ε.Α.

- Διευθέτηση των περιβαλλοντικών προβλημάτων που σχετίζονται με την μακροχρόνια αποθήκευση Ε.Α. εντός των χώρων των βιομηχανικών μονάδων και απόδοση των χώρων αυτών σε νέες χρήσεις.

- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της περιβαλλοντικής επίδοσης των δικτύων συλλογής και μεταφοράς Ε.Α.

- Σταδιακή ανάπτυξη της αγοράς αποβλήτων στη Χώρα.

- Μείωση των ποσοτήτων των Ε.Α. που μεταφέρονται στο εξωτερικό για διάθεση ή/και αξιοποίηση (μείωση οικονομικού αλλά και περιβαλλοντικού κόστους).

- Καλύτερη εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, καθώς και σε αποτελεσματικότερο έλεγχο της εν λόγω εφαρμογής.

- Διεύρυνση της γνώσης σχετικά με τα Ε.Α. και το ρόλο τους τόσο στις τοπικές όσο και στην εθνική οικονομία.

- Ανταγωνιστικό όφελος.

Η προαναφερόμενη μείωση του κόστους διαχείρισης των Ε.Α. σχετίζεται σημαντικά με την πρόληψη της παραγωγής και επικινδυνότητάς τους. Λαμβανομένου υπόψη ότι η πρόληψη σχετίζεται με οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες, όπως π.χ. η εισαγωγή καινοτόμων και φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων και διαδικασιών παραγωγής και η ανάπτυξη της ενημέρωσης όλων των εμπλεκόμενων (τεχνικού και επιστημονικού κόσμου, περιβαλλοντικών φορέων / οργανώσεων και πολιτών), τα αποτελέσματα της εφαρμογής των στρατηγικών πρόληψης μπορούν να επιτευχθούν σταδιακά και μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα.

Επίσης, όπως προαναφέρεται, εκτιμάται ότι οι επιχειρήσεις θα έχουν ανταγωνιστικό όφελος, λόγω μεγαλύτερης παραγωγικής αποδοτικότητας και ανάπτυξης καινοτομιών.

4.3 Δράσεις υλοποίησης του Εθνικού Σχεδιασμού

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφονται οι δράσεις που θα πρέπει να αναληφθούν για την επίτευξη των στόχων του ΕΣΔΕΑ, λαμβανομένης υπόψη της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας, καθώς και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της χώρας, όπως αυτά περιγράφονται στα προηγούμενα κεφάλαια.

4.3.1 Επιλογή εργαλείων διαχείρισης Ε.Α.

1. Ε.Α. βιομηχανιών

Για τα απόβλητα αυτά θα πρέπει να αναληφθούν οι παρακάτω βασικές δράσεις:

α) Αξιοποίηση από τις βιομηχανικές μονάδες των κινήτρων που προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία και αφορούν την υιοθέτηση καθαρών τεχνολογιών και την εφαρμογή βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών στην παραγωγική διαδικασία. Ειδικότερα, στο νόμο για τη βιώσιμη ανάπτυξη (ν. 2965/2001, όπως τροποποιήθηκε από τον ν. 3325/2005), περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που προβλέπουν ότι οι βιομηχανικές μονάδες μεσαίας και υψηλής όχλησης θα πρέπει να εφαρμόσουν βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές εντός τετραετίας και σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης εντός πενταετίας.

β) Εφαρμογή τεχνικών προεπεξεργασίας - επεξεργασίας - αξιοποίησης των Ε.Α. από τις βιομηχανικές μονάδες στο χώρο παραγωγής τους, μεμονωμένα ή σε συνεργασία με άλλες μονάδες παρεμφερούς δραστηριότητας. Η πρακτική αυτή πρέπει να εφαρμόζεται με βάση τις αρχές και τους όρους του Εθνικού Σχεδιασμού και τις Γενικές Τεχνικές Προδιαγραφές διαχείρισης Ε.Α. (κοινή υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 24944/1159/2006). Ιδιαίτερα θα πρέπει να προωθηθεί η ανάκτηση υλικών από τα Ε.Α. Η υλοποίηση της εν λόγω δράσης σχετίζεται σημαντικά με την αναφερόμενη στο παραπάνω σημείο α.

γ) Ανάπτυξη υποδομών για την Υγειονομική Ταφή Ε.Α. (ΧΥΤΕΑ), οι οποίοι θα καλύπτουν κατά κύριο λόγο τις ανάγκες της χώρας και θα δέχονται επικίνδυνα κατάλοιπα που προκύπτουν από την προεπεξεργασία - επεξεργασία - αξιοποίηση των Ε.Α., καθώς και Ε.Α., για τα οποία δεν είναι εφικτή η εφαρμογή τεχνικών επεξεργασίας / αξιοποίησης.

δ) Σταδιακή μείωση των εξαγωγών Ε.Α. για επεξεργασία ή τελική διάθεση, έτσι ώστε οι εξαγωγές να περιοριστούν σε ειδικές κατηγορίες αποβλήτων, τα οποία παράγονται σε μικρές ποσότητες και για τα οποία δεν ενδείκνυται από περιβαλλοντική και τεchnοοικονομική άποψη η επεξεργασία και διάθεσή τους εντός της Χώρας (PCB's, φυτοφάρμακα, κλπ.).

ε) Παροχή οικονομικών κινήτρων στην ιδιωτική πρωτοβουλία για τη δημιουργία κατάλληλων υποδομών διαχείρισης των Ε.Α.

2. Ρεύματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων προϊόντων

Για τα ρεύματα αυτά έχουν ήδη οργανωθεί και λειτουργούν συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης από τους παραγωγούς / εισαγωγείς, σε ατομικό ή συλλογικό επίπεδο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Νόμο 2939/2001 και στα σχετικά Προεδρικά Διατάγματα, ενώ συνεχίζεται η οργάνωση και άλλων συστημάτων. Τα παραπάνω συστήματα στοχεύουν: α) στην επιστροφή των αποβλήτων από τον καταναλωτή ή άλλο τελικό χρήστη, προκειμένου να διοχετεύονται προς τις πλέον ενδεδειγμένες εναλλακτικές λύσεις διαχείρισης αποβλήτων, και

β) στην επεξεργασία των συλλεγόμενων αποβλήτων με τη χρησιμοποίηση καθαρών τεχνολογιών.

3. PCB's

Πρωθιείται η υλοποίηση σχεδίων διαχείρισης των πολυχλωριωμένων διφαινυλίων / τριφαινυλίων (PCB's) σύμφωνα με τις κοινή υπουργική απόφαση 7589/731/2000 και 18083/1098Ε.103/2003, οι οποίες έχουν εκδοθεί σε εναρμόνιση με την Οδηγία 96/59/ΕΚ. Ειδικότερα, έχουν εκδοθεί γενικές κατευθύνσεις για τη συλλογή, την απολύμανση συσκευών με PCB's και τη μετέπειτα διάθεση συσκευών /αποβλήτων με PCB's, με βάση τις απαιτήσεις που αναφέρθηκαν στην παράγραφο 4.3.2. Επίσης, στην πιο πάνω εθνική νομοθεσία, προβλέπονται τα σχέδια, τα οποία εκπονούνται από τους κατόχους και περιλαμβάνονται στις δηλώσεις των συσκευών με PCB's, που υποβάλλουν οι κάτοχοι σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 2 των κοινή υπουργική απόφαση 7589/731/2000 και 18083/1098Ε.103/2003, αντίστοιχα. Με βάση τα στοιχεία των δηλώσεων, καταρτίζονται κατάλογοι των συσκευών σε εθνικό επίπεδο, όπως ορίζεται στα άρθρα 2 και 7 της κοινή υπουργική απόφαση 18083/1098Ε.103/2003. Οι μετρήσεις της περιεκτικότητας των PCB's στα έλαια /μονωτικά υγρά γίνονται σύμφωνα με την Απόφαση 2001/68/ΕΚ.

4. Επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα

Οι απαιτούμενες δράσεις για τα επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα περιλαμβάνουν:

α) Την επεξεργασία εκτός των υγειονομικών μονάδων, με αποτέφρωση σε κατάλληλες εγκαταστάσεις, και στη συνέχεια τη διάθεση των υπολειμμάτων σε ΧΥΤΑ ή ΧΥΤΕΑ, ανάλογα με την επικινδυνότητά τους.

β) Εναλλακτικά και μόνο στην περίπτωση που τα ιατρικά απόβλητα είναι αμιγώς μολυσματικού χαρακτήρα, την αποστείρωση εντός ή εκτός των υγειονομικών μονάδων και στη συνέχεια τη διάθεσή τους σε ΧΥΤΑ.

5. Ζωικά υποπροϊόντα

Για τα εν λόγω υλικά, σύμφωνα και με τον Κανονισμό 2002/1774/ΕΚ, οι απαιτούμενες δράσεις περιλαμβάνουν:

α) όσον αφορά τα υλικά της κατηγορίας 1, την άμεση αποτέφρωση από τις ίδιες τις μονάδες παραγωγής

β) όσον αφορά τα υλικά των κατηγοριών 2 και 3, τη μετατροπή τους σε άλευρα και εν συνεχεία:

- είτε την αξιοποίησή τους, μέσω αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης (δεδομένης της υψηλής θερμογόνου δύναμης αυτών), από τις ίδιες τις μονάδες για παραγωγή ενέργειας ή από άλλες εγκαταστάσεις (π.χ. βιομηχανίες τσιμέντου)

- είτε τη διάθεσή τους ως αποβλήτων, με αποτέφρωση ή συναποτέφρωση σε κατάλληλες εγκαταστάσεις, με υγειονομική ταφή ή με κομποστοποίηση.

6. Διαχείριση χώρων ρυπασμένων και εν δυνάμει ρυπασμένων από Ε.Α.

Σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 4.4.4, οι απαιτούμενες ενέργειες για την αποκατάσταση ή/και εξυγίανση των ρυπασμένων και εν δυνάμει ρυπασμένων από Ε.Α. χώρων περιλαμβάνουν τα εξής:

- ταυτοποίηση των χώρων, όπου έχουν πραγματοποιηθεί ακατάλληλες εργασίες διάθεσης Ε.Α.

- εκτίμηση επικινδυνότητας

- σύσταση ή λήψη άμεσων μέτρων προκειμένου να προληφθεί ή να περιοριστεί η ρύπανση του περιβάλλοντος

- προσδιορισμό των αναγκαίων μέτρων αποκατάστασης ή/και εξυγίανσης των χώρων αυτών

- υλοποίηση εργασιών αποκατάστασης ή/και εξυγίανσης

- παρακολούθηση του ήδη αποκατεστημένου χώρου για ορισμένο κατά περίπτωση χρονικό διάστημα.

4.3.2 Σχήματα διαχείρισης Ε.Α.

Η διαχείριση των Ε.Α. μπορεί να γίνει με τα εξής εναλλακτικά σχήματα:

1. Μεμονωμένη διαχείριση των αποβλήτων:

- Επεξεργασία /αξιοποίηση των Ε.Α. από τον ίδιο τον παραγωγό εντός της εγκατάστασής του και μεταφορά των καταλοίπων που προκύπτουν είτε σε άλλη εγκατάσταση προς περαιτέρω επεξεργασία, είτε προς τελική ασφαλή διάθεση σε εγκεκριμένο χώρο υγειονομικής ταφής (ΧΥΤΕΑ). Η τελική διάθεση μπορεί να γίνει είτε εντός του χώρου της εγκατάστασης του παραγωγού, είτε σε κοινό χώρο ομοειδών εγκαταστάσεων, είτε σε ΧΥΤΕΑ που μπορούν να δεχτούν τα συγκεκριμένα απόβλητα.

- Επεξεργασία /αξιοποίηση των Ε.Α. από τρίτη επιχείρηση και μεταφορά των καταλοίπων που προκύπτουν είτε σε άλλη εγκατάσταση προς περαιτέρω επεξεργασία, είτε προς τελική ασφαλή διάθεση σε εγκεκριμένο ΧΥΤΕΑ. Όπως και παραπάνω, η τελική διάθεση μπορεί να γίνει είτε εντός του χώρου της ίδιας της εγκατάστασης επεξεργασίας, είτε σε ΧΥΤΕΑ που μπορούν να δεχτούν τα συγκεκριμένα απόβλητα.

- Διασυνοριακή μεταφορά (εξαγωγή) ειδικών κατηγοριών αποβλήτων.

2. Διαχείριση των αποβλήτων από μια μονάδα παραγωγής τους, η οποία επιπλέον διαχειρίζεται και απόβλητα από παρεμφερείς δραστηριότητες άλλων μονάδων:

- Μεταφορά των αποβλήτων από τις εξυπηρετούμενες μονάδες στη μονάδα παραγωγής Ε.Α., όπου πραγματοποιείται η επεξεργασία ή/και αξιοποίησή τους.

- Επεξεργασία /αξιοποίηση των αποβλήτων και μεταφορά των καταλοίπων που προκύπτουν προς τελική ασφαλή διάθεση σε εγκεκριμένο ΧΥΤΕΑ. Η τελική διάθεση μπορεί να γίνει είτε εντός του χώρου της ίδιας της εγκατάστασης επεξεργασίας, είτε σε ΧΥΤΕΑ που μπορούν να δεχτούν τα συγκεκριμένα απόβλητα.

3. Διαχείριση των αποβλήτων σε Κέντρο επεξεργασίας / αξιοποίησης Ε.Α.:

- Μεταφορά των αποβλήτων σε Κέντρο επεξεργασίας /αξιοποίησης με ενδιάμεση χρήση, όπου απαιτείται, σταθμών μεταφόρτωσης.

- Επεξεργασία /αξιοποίηση αποβλήτων που προέρχονται από διάφορες δραστηριότητες και διάθεση των καταλοίπων σε εγκεκριμένους ΧΥΤΕΑ, οι οποίοι μπορούν να δεχτούν τα συγκεκριμένα απόβλητα.

4.3.3 Τεχνικές διαχείρισης Ε.Α.

Οι διαδικασίες και πρακτικές, που πρέπει να εφαρμόζονται κατά τη διαχείριση των Ε.Α., ορίζονται στη σχετική νομοθεσία (κοινή υπουργική απόφαση 13588/725/2006) και ειδικότερα στις σχετικές Γενικές Τεχνικές Προδιαγραφές (κοινή υπουργική απόφαση 24944/1159/2006). Συνοπτικά αναφέρονται τα εξής:

1. Συλλογή - Σήμανση - Συσκευασία - Αποθήκευση - Μεταφορά - Μεταφόρτωση:

• Τα μέσα συσκευασίας των Ε.Α. για τη συλλογή, αποθήκευση και μεταφορά πρέπει να επιλέγονται με κριτήρια την ασφάλεια της συσκευασίας, την αποφυγή

κάθε ενδεχόμενου κινδύνου για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον από τα συσκευασμένα απόβλητα και την εξασφάλιση της συμβατότητας του υλικού συσκευασίας με τα περιεχόμενα απόβλητα. Τα ίδια κριτήρια υιοθετούνται και για τα μέσα αποθήκευσης.

• Η συλλογή, η σήμανση των μέσων συσκευασίας και μεταφοράς, η μεταφορά, η αποθήκευση και η μεταφόρτωση των Ε.Α. πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σχετική κοινοτική και εθνική νομοθεσία και υπόκεινται σε κατάλληλους ελέγχους από τους αρμόδιους φορείς, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η δημόσια υγεία και η προστασία του περιβάλλοντος.

2. Επεξεργασία:

• Τα Ε.Α., που παράγονται από μια διαδικασία και αφού έχει προηγηθεί η εφαρμογή των απαραίτητων διεργασιών για τη μείωση των Ε.Α. στην πηγή (ελαχιστοποίηση της ποσότητας και των επικινδύνων χαρακτηριστικών τους), πρέπει να υποβάλλονται κατά το δυνατόν σε εργασίες αξιοποίησης, κατά τις οποίες είτε παράγονται δευτερογενείς πρώτες ύλες από τα Ε.Α., είτε τα απόβλητα χρησιμοποιούνται ως πηγή ενέργειας, είτε επαναχρησιμοποιούνται.

• Η επιλογή της τεχνικής αξιοποίησης που εφαρμόζεται κατά περίπτωση, πρέπει να γίνεται με βάση κριτήρια τεχνικά και οικονομικά, καταλληλότητας και εφαρμοσιμότητας της τεχνικής.

• Στην περίπτωση που δεν είναι εφικτή η αξιοποίηση των Ε.Α. αυτά θα πρέπει να υποβάλλονται κατά το δυνατόν σε επεξεργασία, προκειμένου να είναι ασφαλής η τελική τους διάθεση. Η επιλογή της μεθόδου ή του συνδυασμού μεθόδων για την αποτελεσματική επεξεργασία των αποβλήτων (φυσικοχημικές, θερμικές και βιολογικές μέθοδοι, μέθοδοι στερεοποίησης - σταθεροποίησης) πρέπει να γίνεται με βάση κριτήρια καταλληλότητας και εφαρμοσιμότητας.

• Οι τεχνικές / μέθοδοι επεξεργασίας /αξιοποίησης των Ε.Α. πρέπει να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σχετική κοινοτική και εθνική νομοθεσία (διαδικασίες αδειοδότησης, περιβαλλοντικοί όροι, τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις) και υπόκεινται σε κατάλληλους ελέγχους από τους αρμόδιους φορείς, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η δημόσια υγεία και η προστασία του περιβάλλοντος.

3. Υγειονομική ταφή:

• Όπως και στα προηγούμενα, η μέθοδος αυτή πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σχετική κοινοτική και εθνική νομοθεσία (διαδικασίες, απαιτήσεις κ.α.) και υπόκειται σε κατάλληλους ελέγχους από τους αρμόδιους φορείς, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η δημόσια υγεία και η προστασία του περιβάλλοντος.

• Οι ΧΥΤΕΑ πρέπει να παρακολουθούνται από τον υπόχρεο φορέα λειτουργίας του ΧΥΤΕΑ, τόσο κατά τη λειτουργία τους, όσο και κατά το στάδιο της μετέπειτα φροντίδας.

4.3.4 Αποκατάσταση χώρων διαχείρισης Ε.Α.

Η αποκατάσταση των χώρων διαχείρισης Ε.Α. επιβάλλεται από την εθνική νομοθεσία. Συγκεκριμένα η κοινή υπουργική απόφαση 13588/725/2006 προβλέπει διαδικασίες για την αποκατάσταση και μετέπειτα φροντίδα των χώρων αυτών. Για την αποκατάσταση, πρέπει να τηρούνται οι πρακτικές που περιγράφονται αναλυτικά στις Γενικές Τεχνικές Προδιαγραφές διαχείρισης Ε.Α. (κοινή υπουργική απόφαση 24944/1159/2006).

Συνοπτικά αναφέρεται ότι η οριστική παύση λειτουργίας και η αποκατάσταση ενός χώρου διαχείρισης γίνεται με βάση ειδική Τεχνική Έκθεση που συντάσσει ο αρμόδιος φορέας λειτουργίας του χώρου και υποβάλει στην αρμόδια Αρχή, προκειμένου να χορηγηθούν οι σχετικές εγκρίσεις. Το περιεχόμενο της Έκθεσης ορίζεται στις προαναφερθείσες Γενικές Τεχνικές Προδιαγραφές.

Σε ό,τι αφορά την αποκατάσταση ή/και εξυγίανση των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης Ε.Α. ισχύουν επίσης τα προβλεπόμενα στις παραπάνω Γενικές Τεχνικές Προδιαγραφές.

Συνοπτικά αναφέρεται ότι απαιτείται η εκπόνηση Τεχνικής Μελέτης Περιβαλλοντικής Αποκατάστασης, η οποία εγκρίνεται πριν την υλοποίηση του έργου από τις αρμόδιες Αρχές και η οποία περιλαμβάνει τα εξής βασικά σημεία:

- εντοπισμός και καταγραφή της έκτασης του προβλήματος
- διερεύνηση των περιβαλλοντικών συνθηκών της περιοχής
- εκτίμηση επικινδυνότητας του χώρου
- εξέταση εναλλακτικών λύσεων για την αντιμετώπιση του προβλήματος και επιλογή της βέλτιστης τεχνικοοικονομικά λύσης
- λεπτομερής τεχνικός σχεδιασμός των εργασιών αποκατάστασης ή/και εξυγίανσης με βάση την επιλεγείσα λύση
- παρακολούθηση της ποιότητας του περιβάλλοντος μετά τις εργασίες αποκατάστασης ή/και εξυγίανσης.

4.3.5. Ενημέρωση - ευαισθητοποίηση

Ιδιαίτερα σημαντική παράμετρο για την αποτελεσματική εφαρμογή του ΕΣΔΕΑ αποτελεί η υλοποίηση δράσεων κατάλληλης ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης όλων των εμπλεκόμενων, δηλαδή αρμόδιων αρχών και φορέων διαχείρισης Ε.Α., τεχνικού και επιστημονικού κόσμου, περιβαλλοντικών φορέων / οργανώσεων και πολιτών.

Στις ως άνω δράσεις προβλέπεται κυρίως η οργάνωση από το ΥΠΕΧΩΔΕ, σε συνεργασία με άλλους εμπλεκόμενους φορείς (Υπουργεία, εμπορικά-βιομηχανικά επιμελητήρια κ.α.), ενημερωτικών ημερίδων και λοιπών εκδηλώσεων σχετικά με τη διαχείριση των Ε.Α. γενικά και των ρευμάτων εναλλακτικής διαχείρισης ειδικότερα, καθώς και η συμπλήρωση και διαρκής ενημέρωση του υπάρχοντος, σχετικού ηλεκτρονικού υλικού στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Επίσης, προβλέπεται ότι τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων προϊόντων, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στους εγκεκριμένους φακέλους αυτών, θα συνεχίσουν με εντατικότερους ρυθμούς να πραγματοποιούν διαφημιστικές /ενημερωτικές εκστρατείες για την εναλλακτική διαχείριση των αντίστοιχων υλικών, οι οποίες απευθύνονται είτε στους υπόχρεους διαχειριστές, είτε στο ευρύ κοινό, μέσω διφήμισης στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Το περιεχόμενο της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης πρέπει να περιλαμβάνει ιδίως τα ακόλουθα:

- τα προγράμματα / σχέδια διαχείρισης (αξιοποίησης, επεξεργασίας, συλλογής και μεταφοράς, αποθήκευσης, εναλλακτικής διαχείρισης)
- τα συστήματα αξιοποίησης
- το περιβαλλοντικό όφελος από την ως άνω διαχείριση

- το ρόλο των εμπλεκόμενων για την επίτευξη των στόχων των ως άνω προγραμμάτων / σχεδίων και - στην περίπτωση των ρευμάτων εναλλακτικής διαχείρισης - τη συμμετοχή τους στα συστήματα επιστροφής /συλλογής /διαλογής στην πηγή

- το σχεδιασμό, παραγωγή και διανομή έντυπου και οπτικοακουστικού (DVDs, βιντεοκασέτες κ.α.) υλικού
- την παραγωγή διαφημιστικών μηνυμάτων για το ραδιόφωνο και την τηλεόραση
- την ανάπτυξη σχετικών βάσεων δεδομένων, ιδίως όσον αφορά τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης.

4.3.6 Υλοποίηση του ΕΣΔΕΑ

Σε εφαρμογή των όσων αναφέρθηκαν στις προηγούμενες παραγράφους, οι απαιτήσεις σε έργα / εγκαταστάσεις για την υλοποίηση του ΕΣΔΕΑ είναι οι ακόλουθες:

1. Ε.Α. βιομηχανιών

Για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου και κατάλληλου για τη Χώρα δικτύου εγκαταστάσεων διάθεσης των Ε.Α. που παράγονται από τη βιομηχανική δραστηριότητα, ορίζονται τα βασικά κριτήρια εντοπισμού των θέσεων των εν λόγω εγκαταστάσεων, τα οποία είναι τα εξής:

α) Η διαθεσιμότητα κατάλληλων καταρχήν χώρων, όπως:

- εξοφλημένα λιγνιτικά πεδία
- εξοφλημένα ορυχεία μεταλλευμάτων (ορυχεία βωξίτη, σιδηρονικελίου κ.λπ.)
- εξοφλημένα λατομεία αδρανών.

β) Η χωροταξική κατανομή της παραγωγής των Ε.Α.

γ) Το μέγεθος παραγωγής Ε.Α. σε συνδυασμό με το μέγεθος της βιομηχανικής εγκατάστασης που τα παράγει.

Ειδικότερα, θα πρέπει να εξεταστεί η ανάπτυξη ιδίων εγκαταστάσεων διάθεσης ή/και αξιοποίησης Ε.Α. από μεγάλο μεγέθους βιομηχανίες που λειτουργούν στη Χώρα και παράγουν σημαντικές ποσότητες Ε.Α., όπως οι μονάδες παραγωγής ενέργειας, οι χαλυβουργίες, οι μονάδες παραγωγής αλουμινίου, οι μονάδες παραγωγής σιδηρονικελίου κ.λπ.

Επιπλέον θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι περιπτώσεις εγκαταστάσεων που έχουν αρχίσει να λειτουργούν ή έχουν λάβει περιβαλλοντική αδειοδότηση και πρόκειται να δεχθούν Ε.Α. προς διάθεση. Με το σκεπτικό αυτό, θα πρέπει να εξεταστεί η διάθεση Ε.Α. και σε χώρους, όπως αυτοί των Λιγνιτωρυχείων της ΔΕΗ στο Νομό Κοζάνης, του «Αλουμινίου της Ελλάδος» και της «Λάρκο Α.Ε.».

Οι υποδομές επεξεργασίας /αξιοποίησης Ε.Α. προβλέπεται να αναπτυχθούν κυρίως στον τομέα της εναλλακτικής διαχείρισης, όπου ήδη υφίσταται σημαντική δραστηριότητα (π.χ. λειτουργία στη Χώρα μονάδων αναγέννησης ορυκτελαίων, μονάδων ανάκτησης μολύβδου από χρησιμοποιημένους συσσωρευτές μολύβδου-οξέος κ.λπ.).

Προβλέπεται επίσης η δημιουργία εγκατάστασης για την υποδοχή, αξιοποίηση ή/και διάθεση Ε.Α. από την αμυντική βιομηχανία.

2. Ρεύματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων προϊόντων

Για την επίτευξη των ποσοτικών στόχων του Εθνικού Σχεδιασμού προβλέπονται τα εξής:

• Η επέκταση της εφαρμογής της εναλλακτικής διαχείρισης των ΑΛΕ με την αύξηση της συλλογής και κατ'επέκταση της αναγέννησης σε επίπεδο χώρας

• Η επέκταση της εφαρμογής της εναλλακτικής διαχείρισης των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στήλων και συσσωρευτών με την αύξηση της συλλογής και κατ'επέκταση της ανακύκλωσης είτε σε εγκαταστάσεις εντός Ελλάδας (μπαταρίες μολύβδου οξέος) είτε σε εγκαταστάσεις του εξωτερικού (μπαταρίες νικελίου - καδμίου, φορητές ηλεκτρικές στήλες)

• Η επέκταση της εφαρμογής της εναλλακτικής διαχείρισης των ΟΤΚΖ με την αύξηση της συλλογής σε επίπεδο χώρας καθώς και του ποσοστού αξιοποίησης ανά όχημα.

3. Ε.Α. εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης κοινού και λοιπών μη βιομηχανικών δραστηριοτήτων

Η διαχείριση των Ε.Α που προέρχονται από εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης κοινού και λοιπές μη βιομηχανικές δραστηριότητες προβλέπεται να γίνει μέσω των προαναφερθέντων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, εφ' όσον αυτό είναι εφικτό, ή μέσω κατάλληλων εγκαταστάσεων υποδοχής (αξιοποίησης και ασφαλούς διάθεσης) που θα δημιουργηθούν.

4. Πολυχλωρωμένα διφαινύλια και τριφαινύλια (PCB's)

Προβλέπεται η συνέχιση της υφιστάμενης πρακτικής, δηλαδή της μεταφοράς σε άλλες χώρες της ΕΕ για τελική διάθεση, καθώς και η προώθηση της απολύμανσης (σύμφωνα με τις σχετικές γενικές κατευθύνσεις της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας), με καταληκτική ημερομηνία το τέλος του έτους 2010. Και τούτο διότι εκτιμάται ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα δημιουργίας οικονομικά βιώσιμης μονάδας διάθεσης PCB's εντός της Χώρας.

5. Επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα

Προβλέπεται η δημιουργία νέων εγκαταστάσεων διαχείρισης των εν λόγω αποβλήτων, η χωροταξική κατανομή των οποίων θα προκύψει από μελέτη, με θέμα τη διαχείριση των ιατρικών αποβλήτων σε επίπεδο Χώρας.

6. Ζωικά υποπροϊόντα

Προβλέπεται η κατασκευή και λειτουργία σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό 2002/1774/ΕΚ, μονάδων αποτέφρωσης επαρκούς δυναμικότητας για την άμεση καταστροφή των υλικών της κατηγορίας 1, σε όλα τα σφαγεία της Χώρας.

7. Ρυπασμένοι και εν δυνάμει ρυπασμένοι από Ε.Α. χώροι

Απαιτείται καταρχήν η εκπόνηση μελέτης σε εθνικό επίπεδο, με αντικείμενο την καταγραφή των ως άνω χώρων. Στη συνέχεια, θα πρέπει να αναληφθούν δράσεις για την περαιτέρω έρευνα, την αποκατάσταση ή/και την εξυγίανση των χώρων αυτών, με εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 της κοινή υπουργική απόφαση 13588/725/2006.

Όσον αφορά ειδικότερα τους χώρους όπου υπάρχουν αποθηκευμένα Ε.Α, θα ακολουθηθούν τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της κοινή υπουργική απόφαση 13588/725/2006, σχετικά με την τελική αντιμετώπιση των εν λόγω αποβλήτων. Επομένως, με βάση τα στοιχεία των Τεχνικών Εκθέσεων που θα υποβληθούν σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, θα καταστεί δυνατή η ταυτοποίηση των χώρων αποθήκευσης και η σαφής κατάταξή τους σε χώρους διάθεσης επικίνδυνων ή μη επικίνδυνων αποβλή-

των. Η Αρχή, που είναι αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του παραγωγού/κατόχου των αποβλήτων, θα επιβάλει στη συνέχεια στον υπόχρεο (παραγωγό/κάτοχο) την τήρηση των ανάλογων υποχρεώσεων που απορρέουν από τη σχετική κοινοτική και εθνική νομοθεσία (για την υγειονομική ταφή αποβλήτων ή λοιπή νομοθεσία διαχείρισης αποβλήτων).

4.3.7 Έλεγχος εφαρμογής του ΕΣΔΕΑ

Ο έλεγχος εφαρμογής του ΕΣΔΕΑ εξασφαλίζεται μέσα από τις διαδικασίες που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία και οι οποίες αφορούν τόσο τις αρμόδιες Αρχές όσο και τους υπεύθυνους των εγκαταστάσεων και τους φορείς διαχείρισης Ε.Α.. Συγκεκριμένα:

1. Οι αρμόδιες υπηρεσίες διαχείρισης αποβλήτων και περιβαλλοντικής αδειοδότησης του ΥΠΕΧΩΔΕ, όπως προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία (άρθρο 6 του Ν. 1650/1986), διενεργούν αυτοτελώς ελέγχους στις εγκαταστάσεις / δραστηριότητες διαχείρισης Ε.Α σε ολόκληρη τη Χώρα.

2. Οι αρμόδιες υπηρεσίες περιβάλλοντος των Περιφερειών της Χώρας διενεργούν ελέγχους στις εγκαταστάσεις / δραστηριότητες διαχείρισης Ε.Α στην περιοχή δικαιοδοσίας τους. Τα αποτελέσματα των ελέγχων κοινοποιούνται ετησίως στο ΥΠΕΧΩΔΕ, μέσω των ενημερωτικών εκθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 15 της κοινή υπουργική απόφαση 13588/725/2006.

3. Ο παραγωγός ή ο κάτοχος ή/και ο φορέας διαχείρισης Ε.Α. υποχρεούται να ενημερώνει σχετικά τις αρμόδιες Αρχές καθώς και να υποβάλλει τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία στοιχεία, πραγματοποιώντας

- τις ενέργειες που προβλέπονται στο άρθρο 11 της υπ' αριθμ. 13588/725/2006 κοινή υπουργική απόφαση

- συνεχή έλεγχο της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων και της άδειας διαχείρισης που έχει εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 7 της υπ. αριθ. 13588/725/2006 κοινή υπουργική απόφαση.

4. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, εντός των ορίων της οποίας υπάρχουν ή έχουν αδειοδοτηθεί ή πρόκειται να δημιουργηθούν ή να λειτουργήσουν εγκαταστάσεις ή δραστηριότητες διαχείρισης Ε.Α., υποβάλλει ετήσια ενημερωτική αιτιολογημένη έκθεση προς τον Υπουργό Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 15 της υπ. αριθ. 13588/725/2006 ΚΥΑ.

5. ΣΤΑΔΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΣΔΕΑ

5.1 Επικίνδυνα απόβλητα βιομηχανιών - εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης κοινού και λοιπών μη βιομηχανικών δραστηριοτήτων

1ο στάδιο:

α) Ανάπτυξη από το ΥΠΕΧΩΔΕ βάσης δεδομένων, στην οποία καταχωρούνται, αφού αξιολογηθούν, τα στοιχεία που προέρχονται από τα «διαχειριστικά σχέδια». Η προσπάθεια θα επικεντρωθεί στην καταγραφή των κατηγοριών των Ε.Α. με βάση τον εξαψήφιο κωδικό του ΕΚΑ και των εργασιών διαχείρισης με βάση την αντίστοιχη κοινοτική κωδικοποίηση (D και R).

β) Υποδείξεις / προτάσεις από το ΥΠΕΧΩΔΕ προς τους παραγωγούς των Ε.Α., όπου απαιτείται, για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας διαχείρισης Ε.Α.

2ο στάδιο:

α) Επικαιροποίηση των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από τους παραγωγούς Ε.Α. και ανάλογη τροποποίηση - συμπλήρωση των περιβαλλοντικών όρων των αντίστοιχων δραστηριοτήτων.

β) Εκπόνηση των απαιτούμενων λοιπών μελετών από τους παραγωγούς Ε.Α. και εφοδιασμός με τις απαιτούμενες άδειες και εγκρίσεις (απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, άδεια διάθεσης κ.λπ.). Τήρηση των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ν. 1650/1986 όπως τροποποιήθηκε από τον ν. 3010/2002 και της κοινή υπουργική απόφαση 13588/725/2006.

3ο στάδιο:

Κατασκευή των απαιτούμενων έργων διάθεσης και αξιοποίησης Ε.Α., σύμφωνα με τις Γενικές Τεχνικές Προδιαγραφές διαχείρισης Ε.Α. (ΚΥΑ 24944/1159/2006).

5.2 Ρεύματα Εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων προϊόντων

Επέκταση της λειτουργίας των ήδη υπαρχόντων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης καθώς και τυχόν νέων εγκεκριμένων συστημάτων για α) ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές β) απόβλητα λιπαντικών ελαίων γ) ΟΤΚΖ, με παράλληλη κατασκευή και λειτουργία νέων μονάδων αξιοποίησης, στο πλαίσιο λειτουργίας των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης.

5.3 PCB's

1ο στάδιο:

Ολοκλήρωση από το ΥΠΕΧΩΔΕ της απογραφής των υφιστάμενων συσκευών με περιεχόμενο PCB's (εν λειτουργία και εκτός λειτουργίας), σύμφωνα με τα οριζόμενα στη σχετική εθνική νομοθεσία.

2ο στάδιο:

Ολοκλήρωση της εφαρμογής των σχεδίων των κατόχων, έτσι ώστε έως το τέλος του έτους 2010 να έχουν αποσυρθεί ή απολυμανθεί όλες οι υφιστάμενες στη Χώρα συσκευές που περιέχουν PCB's.

5.4 Επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα

1ο στάδιο:

Ολοκλήρωση από το ΥΠΕΧΩΔΕ του σχεδιασμού διαχείρισης των ιατρικών αποβλήτων / εντοπισμός των θέσεων όπου θα κατασκευαστούν οι νέες εγκαταστάσεις διαχείρισης.

2ο στάδιο:

Περιβαλλοντική αδειοδότηση και κατασκευή των πιο πάνω εγκαταστάσεων.

5.5 Ζωικά υποπροϊόντα

Τα παρακάτω αφορούν την κατηγορία 1 του Κανονισμού 1774/2002/ΕΚ.

1ο στάδιο:

Επικαιροποίηση της απογραφής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όσον αφορά τα εξής:

α) Παραγόμενες ποσότητες ανά γεωγραφική περιοχή (νομό ή περιφέρεια)

β) Υφιστάμενες εγκαταστάσεις αποτέφρωσης /εκτίμηση της ποιοτικής και ποσοτικής επάρκειας αυτών.

2ο στάδιο:

Ενημερωτική εκστρατεία με αποδέκτες τους φορείς λειτουργίας των σφαγείων της Χώρας σχετικά με την επικινδυνότητα των υλικών αυτών και τους δυνατούς τρόπους διαχείρισης.

3ο στάδιο:

Περιβαλλοντική αδειοδότηση και κατασκευή των απαιτούμενων μονάδων αποτέφρωσης, έτσι ώστε να καλυφθούν όλα τα σφαγεία της Χώρας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον παραπάνω Κανονισμό.

5.6 Ρυπασμένοι και εν δυνάμει ρυπασμένοι χώροι

Καταγραφή - χαρτογράφηση των ρυπασμένων και πιθανώς ρυπασμένων από Ε.Α χώρων σε εθνικό επίπεδο.

Στη συνέχεια, περαιτέρω έρευνα, αποκατάσταση ή/και εξυγίανση των χώρων αυτών, με εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 της κοινή υπουργική απόφαση 13588/725/2006.

Όσον αφορά ειδικότερα τους χώρους όπου υπάρχουν αποθηκευμένα Ε.Α, θα ισχύσουν άμεσα τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της ΚΥΑ 13588/725/2006.

6. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΕΧΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΣΔΕΑ

α) Ολοκλήρωση της εκπόνησης «διαχειριστικών σχεδίων» αποβλήτων

- Συνέχιση υποβολής στο ΥΠΕΧΩΔΕ «διαχειριστικών σχεδίων» από τους παραγωγούς αποβλήτων, μέχρις ότου καλυφθεί το σύνολο των παραγωγών Ε.Α. της Χώρας.

- Ενσωμάτωση των «διαχειριστικών σχεδίων» στις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) των δραστηριοτήτων των εν λόγω παραγωγών.

- Υποβολή ετήσιας έκθεσης παραγωγού αποβλήτων στο ΥΠΕΧΩΔΕ, σύμφωνα με το άρθρο 11 της κοινή υπουργική απόφαση 13588/725/2006.

Τα ανωτέρω υποβαλλόμενα στοιχεία θα υπόκεινται σε έλεγχο από το ΥΠΕΧΩΔΕ ως προς τη συμβατότητά τους με τον ΕΣΔΕΑ.

β) Ανάπτυξη συστήματος δυναμικής απογραφής

Το σύστημα αφορά στην ανάπτυξη, στο ΥΠΕΧΩΔΕ, κατάλληλης Βάσης Δεδομένων, δυναμικού χαρακτήρα, η οποία θα τροφοδοτείται με πληροφορίες σχετικές με την παραγωγή και διαχείριση των Ε.Α., οι οποίες θα προέρχονται από:

- Τα «διαχειριστικά σχέδια», όσον αφορά τα Ε.Α.
- Το περιεχόμενο των ΜΠΕ για τα έργα και τις δραστηριότητες που παράγουν Ε.Α.
- Τα σχετικά αρχεία των αρμόδιων Περιφερειακών Υπηρεσιών.

γ) Λοιπές δράσεις

Προβλέπονται επίσης οι ακόλουθες δράσεις:

- Η ανάπτυξη περιβαλλοντικών δεικτών για την αξιολόγηση της προόδου και της αποτελεσματικότητας των έργων διαχείρισης των Ε.Α.

- Η κατάλληλη στελέχωση και η εξειδικευμένη εκπαίδευση των μελών των ελεγκτικών οργάνων που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων διαχείρισης Ε.Α.

- Η εντατικοποίηση των ελέγχων που αφορούν την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων κατασκευής και λειτουργίας των εγκαταστάσεων διαχείρισης Ε.Α.

- Η θέσπιση πρόσθετων οικονομικών κινήτρων για ενθάρρυνση της συμμετοχής των βιομηχανικών μονάδων στο Κοινοτικό σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS). Με τον τρόπο αυτό θα προωθηθεί και η λειτουργία εσωτερικού μηχανισμού παρακολούθησης και ελέγχου για την ορθολογική διαχείριση των Ε.Α.

7. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΜΙΚΡΩΝ ΠΟΣΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΜΠΕΑ) ΣΤΑ ΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ

Όπως αναφέρθηκε προηγούμενα σχετικά με τις μικροποσότητες Ε.Α. στα αστικά απόβλητα, η ετήσια παραγόμενη ποσότητα εκτιμάται σε 7.000 τόνους ετησίως και η διαχείρισή τους γίνεται από κοινού με τα αστικά απόβλητα. Ωστόσο θεωρείται απαραίτητη η χωριστή συλλογή

και διαχείρισή τους, λόγω της επικινδυνότητάς τους, και παρά το γεγονός ότι η συγκέντρωσή τους στο σύνολο των αστικών αποβλήτων είναι εξαιρετικά μικρή.

Η προβλεπόμενη χωριστή συλλογή αφορά ΜΠΕΑ που δεν περιλαμβάνουν τα ρεύματα εναλλακτικής διαχείρισης, αφού τα ρεύματα αυτά υπόκεινται σε ειδικό καθεστώς διαχείρισης, το οποίο έχει περιγραφεί στα προηγούμενα. Συνεπώς, το κεφάλαιο αυτό αφορά κυρίως ορισμένες χημικές ουσίες ή προϊόντα οικιακής χρήσης και ιδίως αυτά που περιέχουν δεκατέσσερις (14) ουσίες προτεραιότητας, όπως αυτές προκύπτουν από σχετική μελέτη που εκπονήθηκε για λογαριασμό της ΕΕ. Οι ουσίες προτεραιότητας είναι:

- αρσενικό
- μόλυβδος
- κάδμιο
- χρώμιο
- χαλκός
- νικέλιο
- υδράργυρος
- ψευδάργυρος
- πολυχλωριωμένα διφαινύλια /τριφαινύλια (PCB's)
- βενζόλιο
- τετραχλωροαιθυλένιο
- τριχλωροαιθυλένιο
- τετραχλωρομεθάνιο
- κυανιούχο νάτριο

Η μείωση της ποσότητας των ανωτέρω ουσιών στο ρεύμα των αστικών στερεών αποβλήτων μπορεί να επιτευχθεί:

- είτε με την υποκατάσταση των ουσιών αυτών στα προϊόντα που τις περιέχουν, με άλλες λιγότερο επιβλαβείς ουσίες

- είτε με τη χωριστή συλλογή και διαχείριση των ως άνω άχρηστων προϊόντων.

Η υποκατάσταση των ουσιών προτεραιότητας αποτελεί τεχνικό, επιχειρηματικό και κοινωνικό ζήτημα. Τόσο η επιχειρηματική όσο και η κοινωνική παράμετρος είναι συνυφασμένες με την ανταπόκριση της αγοράς στα νέα προϊόντα υποκατάστασης. Για το σκοπό αυτό μπορούν να αναπτυχθούν προγράμματα ευαισθητοποίησης του κοινού με πρωτοβουλία των παραγωγών ή των θεσμοθετημένων οργάνων τους και σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς για τη διαχείριση αποβλήτων.

Η χωριστή συλλογή των άχρηστων προϊόντων που περιέχουν τις επικίνδυνες ουσίες προτεραιότητας προβλέπεται να οργανωθεί με ευθύνη των παραγωγών ή των εμπόρων των προϊόντων αυτών και σε συνεργασία με τους φορείς που είναι αρμόδιοι για τη διαχείριση των αστικών αποβλήτων. Η ανάπτυξη ενός συστήματος συλλογής και μεταφοράς των προϊόντων αυτών πρέπει να περιλαμβάνει την ασφαλή συλλογή και μεταφορά από τα σημεία συλλογής έως την εγκατάσταση επεξεργασίας / διάθεσης, καθώς και την αξιοποίηση ή διάθεσή τους, σύμφωνα με τα ισχύοντα για τα Ε.Α.

8. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΣΔΕΑ

Οι απαιτούμενοι οικονομικοί πόροι για την υλοποίηση του ΕΣΔΕΑ θα προέλθουν από το Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο στήριξης, τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, καθώς και εθνικούς και ιδιωτικούς πόρους.

Σημειώνεται ότι το κόστος της εναλλακτικής διαχείρισης (συλλογής, μεταφοράς, αποθήκευσης, αξιοποίησης) συσκευασιών και άλλων προϊόντων καλύπτεται

από τους υπόχρεους «παραγωγούς» (εισαγωγείς και κατασκευαστές) των προϊόντων, οι οποίοι συμμετέχουν στα αντίστοιχα εγκεκριμένα συστήματα, καταβάλλοντας χρηματική εισφορά.

Επίσης, από πόρους «Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα» ενισχύεται οικονομικά η δημιουργία και επέκταση μονάδων για τη διαχείριση / αξιοποίηση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των Ε.Α.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ε.Α. Επικίνδυνα Απόβλητα
 ΕΕ Ευρωπαϊκή Ένωση
 ΕΣΔΕΑ Εθνικός Σχεδιασμός Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων
 PCB's/PCT's Πολυχλωριωμένα Διφαινύλια/Πολυχλωριωμένα Τριφαινύλια
 ΜΠΕΑ Μικροποσότητες Επικινδύνων Αποβλήτων στα Αστικά Απόβλητα
 Α.Λ.Ε. Απόβλητα Λιπαντικών Ελαίων
 ΜΕΚ Μηχανές Εσωτερικής Καύσης
 Ε.Δ. Ένοπλες Δυνάμεις
 ΕΚΑ Ευρωπαϊκός Κατάλογος Αποβλήτων
 Μ/Σ Μετασηματιστές
 Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. Εθνικός Οργανισμός Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων
 ΧΥΤΕΑ Χώρος Υγειονομικής Ταφής Επικινδύνων Αποβλήτων
 ΧΥΤΑ Χώρος Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων
 ΧΑΔΑ Χώρος Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων
 ΕΙΑ-MTX Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα μη Τοξικού Χαρακτήρα
 ΕΙΑ-TX Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα Τοξικού Χαρακτήρα
 ΚΥΑ Κοινή Υπουργική Απόφαση
 ΚΠΣ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
 Δ/ση Π.Ε.Χ.Ω. Δ/ση Περιβάλλοντος -Χωροταξίας
 ΟΤΑ Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
 ΥΠΕΧΩΔΕ Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
 ΥΠΑΝ Υπουργείο Ανάπτυξης
 ΥΕΝ Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας
 ΥΜΕ Υπουργείο Μεταφορών
 ΣΕΒ Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών
 ΤΕΕ Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας
 ΕΕΧ Ένωση Ελλήνων Χημικών
 ΓΧΚ Γενικό Χημείο του Κράτους

Άρθρο 5

Κάθε διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις της παρούσας απόφασης ή ανάγεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτήν, καταργείται.

Άρθρο 6

Η ισχύς της απόφασης αυτής αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 28 Φεβρουαρίου 2007

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΘΑΝ. ΝΑΚΟΣ

Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΕΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster@et.gr

* 0 2 0 0 2 8 7 0 2 0 3 0 7 0 0 2 8 *